

MAGYAR LAPOK

XII. évfolyam, 192 (3354) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

Rövidesen fontos fejlemények várhatók az olasz kérdésben

Churchill a jövő héten ismét tanácskozik az amerikai elnökkel. Japán felkészült nemcsak a hatásos védekezésre, hanem a támadó hadműveletekre is. Londonba utazik az orosz szakszervezetek főtitkára

Zürichi jelentés szerint — mint a Pest írja — a londoni Daily Express ráérez arra, hogy az olasz kérdésben rövidesen fontos fejlemények várhatók.

Newyorkból jelentik: Braacken brit fájékoztató miniszter pénteken este az újságírók előtt ezeket mondotta:

— Egyre közeledünk Olaszországhoz és az a szándékunk, hogy hadműveleteink e részét befejezzük, ami azonban nem akadályoz meg abban, hogy Európa sok más helyén is partraszálljunk. Megteszünk mindent, hogy az oroszok válláról mielőbb levegyük a teher egy részét. Hajlandók vagyunk ezért megadni majdnem minden árat.

Moszkvából jelentik: (B. T.) A „Vörös Csillag” a vörös hadsereg lapja pénteki számában vezércikkben foglalkozik a második harctérrel, melyről kijelenti, hogy a szövetségeseknek második harctérrel való fenyegetése nem elegendő arra, hogy a német főparancsnokságot több hadosztálynak Nyugat-Európában való átszállítására kényszerítse. Csupán valószínű második harctér jelenthet a vörös hadseregnek tényleges segítséget. A németek legalább 100 és nemcsak 45 hadosztályt használnának fel a nyugati part védelmére, ha elhinnék, hogy a második harctér létesítése esedékes. Olaszországot a német hadvezetőség nyilvánvalóan csak másodrangú harctérnek tekint.

Londonból jelentik: (B. T.) Schwerinik az orosz szakszervezetek főtitkára a közeljövőben Angliába utazik. Valószínűleg vendégként vesz részt az angol szakszervezetek szeptember hó 6-án kezdődő tanácskozásán.

Hivatalos jelentés Churchill újabb megbeszéléseiről

Washingtonból jelentik: (B. T.) Hivatalosan közzétették, hogy Churchill miniszterelnök a jövő hét elején Washingtonban újabb megbeszélést folytat.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Daily Mail — mint az angol híroroda jelenti — azt írja, hogy Amerikában és Angliában csalódással és csodálkozással fogadták a quebeci tárgyalásokat. Általános az a vélemény, hogy ott valami nincsen rendben. A lap sürgeti a háromhatalmi értekezlet összehívását, melynek az lenne a rendeltetése, hogy a véleményeltéréseket megvizsgálja és a közösen elhatározott háborús és háboru utáni

politikát erélyesen megvalósítsák.

Washingtonból jelentik: (B. T.) Mount Patten lord csütörtökön King tengernaggyal és Marshall tábornokkal tárgyalt. Beavatott körök szerint a hét végén elhagyja Washington. Először Londonba, majd Csungkingba utazik, ahol Csangkaisekkel megbeszéli a kínai hadseregnek a Japán el-

leni egységes hadműveletben való részvételét.

Algírából jelentik: (B. T.) Martin tábornok helyére Georges Desre tábornokot nevezték ki a marokkói francia haderő főparancsnokává. A francia felszabadítóbizottság pénteken ülésezett. Főként a távolkeleti helyzettel foglalkoztak.

Csungking-Kina előbb-utóbb feladja a harcot

Tokióból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A japán császári főhadiszállás sajtófőnöke kijelentette, hogy Quebecben kétségtelenül tárgyalták a japán szigetek ellen csungkingi támaszpontokról indítandó légitámadások tervét és a burmai út visszafoglalásának lehetőségét. A japán haderő azonban készen áll nemcsak arra, hogy ezeket a hadműveleteket kivédje, hanem arra is, hogy támadó hadműveletekkel az angolok és amerikaiak indiai hatalmi központjait szétzúzva. Az erős indiai

hadsereg, Bose vezetése alatt, a japánokkal teljes együttműködésben veszi fel a harcot Kelet-Ázsia szabadságának kivívásáért.

Anglia és Amerika nem tudja beváltani a Csungkingnek tett ígéreteket. Csungking-Kina előbb-utóbb feladja a harcot és csatlakozik a nankingi nemzeti táborhoz. Kikapcsolódásának az lesz az elkerülhetetlen következménye, hogy az angolok és amerikaiak kénytelenek lesznek kivonulni Kelet-Ázsiából.

Nyugtalanítják Görögországot az angolok földközi-tengeri tervei

Ankarából jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: Kairóból érkező jelentések szerint az angolok Sziáliában tevékenyen támogatják az elszakadási mozgalmat. Az angol terv szerint a közép földközi-tengeri szigetekből unió alakulna. Ezt a mozgalmat azzal indokolják, hogy ezeken a szigetekben arab-normann faj lakik, amely származásra nem azonos az olasz félszigeten lakó fajokkal.

Az a körülmény, hogy az unióba a joni tengeri szigeteket is belesorozták, nagy meglepetést és nyugtalanságot keltett Athénben. Egyiptomi és arab körökben hasonlóképpen nagy a nyugtalanítás.

talanság az angolok kezdeményezése miatt, emiatt a tervben az angolok imperialista politikáit látják megnyilatkozni. A terv lehetetlen — állapítják meg ezekben a körökben — de az angolok nyilván nyélbe fogják ütni, ha fehetik, tekintet nélkül arra, hogy ezzel ellentmondanak korábbi ünnepélyes ígéreteiknek, melyekkel minden nép függetlenségének tiszteletbentartása mellett tették hitet.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A brit híroroda jelentése szerint: Bolívia kormánya együttesen lemondott. Nem lehetetlen, hogy katonai kormány alakul.

A horvát államfő tanácskozása az usztasa mozgalom vezetőivel

Zágrábról jelentik: (MTI) Pénteken délelőtt a poglavnik kihallgatáson fogadta az usztasa mozgalom vezetőit. A fogadás után elbeszélgetett a vezetőikkel. Sakics körzetvezető jelentése után a poglavnik kijelentette, hogy az ellenséges propaganda igyekszik mindent megtenni, hogy minden nehézség ellenére a usztasa mozgalom a maga javára fordítsa. Jól tudja azonban minden usztasa és minden horvát, hogy mit kell

cselekedni. Minél jobban fel lesznek készítelve a nemzetek arra a küzdelemre, amely most következik, annál inkább ellen tudnak állani minden külső és belső veszélynek.

Ugyancsak zágrábi jelentés számolt be arról, hogy a poglavnik rendeltette 33 személynek, akiket a rögzített bírói bíróság elítélt, — részben vagy egészben kegyelmezett.

Miért lesz „rövid” az európai háború

(P. A.) A kanadai angolszász tanácskozások még e hét első felében véget értek, de az eredmények felőli sejtések és utóhangok még mindig tartanak. Többnyire mind olyanok ezek az utólagos jelenségek, hogy növelik a zavarosságot és szaporítják a kérdőjeleket, de egyúttal mégis sok felvilágosítást nyújtanak az ellenfelek belső vívódásairól. A zavarosság és a kérdőjelek szaporodása csak a tanácskozások fölött lebeg, de egyúttal bele is olvad a tanácskozások képébe, s a kívülállóknak így nyújt valami érdekes összbenyomást. A mi vidéki magyar közönségünk is érdeklődéssel fordult a világpolitikai összejövetel felé, mert a háborús viszonyok fordulatai a mi legközelebbi és legnévtelebbe vidékünkre is kihatnak, s így igen érthető, ha itt is következtetni, tájékozódni akarnak, vajjon a kanadai főzet gőzéből mi juthat el hozzánk. Tehát a kanadai tanácskozások kivülálló nézőközönsége között sok névtelen vidék ott figyel a világ minden táján, s így itt minálunk is.

Először is azt kellett megtudnunk, maguk a kanadai tanácskozók is további tanácskozásokat tartanak még szükségeseznek. Rothermere lord nagylapja, a Daily Mail írja, hogy a quebeci tanácskozás „sajnos” nem az utolsó. Az angol népet nyugtalanítja, hogy a Szovjet nem küldött képviselőt az értekezletre. A szövetségesek és a Szovjet között jelentkező nézeteltérések árnyéka feküdt rá Quebeckre. A kérdőjel csak akkor tűnik el, ha egyértelmű és világos közleményt adnak ki a szövetségesek közötti kapcsolatokról. Ezek akárcsak az angolok úgy látják, hogy akárcsak tanácskoztak is ki Kanadában, annak hatályos megvalósítására nincs meg a kellő egyetértés a szövetségesek között.

Az egyetértés nemcsak a Szovjet és az angolszászok között hiányzik, de hiányzik az angolszászok körén belül is. Az angolok az Európa elleni hadviselést sürgetik, az amerikaiak a Japán ellenit. Sőt magában Amerikában is megoszlik a vélemények és kívánalmak áradata, s ezt maga Roosevelt leplezte le, mikor a quebeci tanácskozások után másnap az ottawai (kanadai) parlament előtt nyilatkozott, hogy honfitársai közül igen sokan a földközi tengeri és atlanti tengeri hadviselés helyett az amerikai haderőt inkább a távolkeleti japán terjeszkedés megállítására kívánják fordítani. Európai vagy ázsiai háború közül melyik a szükségesebb? Roosevelttel avval a formulával intézte el, hogy egész világra kiterjedő háború kell, de ehhez a fegyverek nem elegendők, hanem az ott honoknak is hadviselést kell vállalniuk. Ebből Amerika totális mozgósításának a szándéka bontakozik elő.

Azonban még így is elintézetlen az az amerikai fejfogás, mely Európát rossz adósnak tartja, s attól fél, hogy e rossz adósba veri a háborús kiadásokat és olyan veszteséges vállalkozásokat kell végbevinnie, amilyen volt a szicíliai hat-

hetes háború is, melyben a partraszálló 300 ezres angolszász eregnek egyharmada pusztult oda, ehhez arányló számú hajóter és hadianyag megsemmisülésével. A szicíliai vállalkozáshoz egymilliókétszázötven tonna hajóteret használtak, de ezt szinte teljességgel újból kellett pótolniuk, annyira kilőtték alóluk a német-olasz repülőket és buvárhajókat. A tengelyhatalmak szicíliai ellenállását a támadókénál nyolcszorta kisebb védőereggel vitte végbe egy előretolt szigeten. A ha ennyi is elég volt hatheti ellenállásra, akkor el lehet képzelni, hogy a szárazföldön, még az olasz szárazföldön is, mennyivel súlyosabb lesz az angolszász erők feladata. A Szovjet és Anglia azonban ezt az olasz parton indított vállalkozást nem tartja hatályosnak, hanem Európa nyugata felől akar új második harcfrontot Németország ellen. E második harcfront végett 7 millió tonna partraszállító hajóteret volna szükséges, hogy hatályos támadást lehessen végbevinni. Ezt az angolszász hadiszakértők számították ki, melyből egyuttal az is kiszámítható, hogy az a bizonyos nyugati második arcvonal igen nehezen tudhat az idén létrejönni.

Az angol munkások küldöttsége az oroszokkal való egységfront érdekében látogatást tett Moszkvában. Ott az ő szovjetbéli elvtársaik biztosítékokat kértek tőlük, hogy még az idén föllátták azt a bizonyos második arcvonalat. Az angol elvtársak ezt a biztosítékot nem tudták megadni. Amerikában pedig a „New York Times” szólal meg az Európa elleni második arcvonal felől. Szemükre hányja a szovjeteknek, hogy csak követelik a második arcvonalat, de komoly indítványokkal nem jönnek el az angolszász tanácskozáisra. „Elfogadták — írja az amerikai lap — fegyvereinket, harcikosijainkat, repülőgépeinket, de sohasem tájékoztattak bennünket azandékaikról. A szovjet vezetőkhelyett, hogy meghatározott időn belül, vagy bizonyos meghatározott ponton követelik a második arcvonalat, jobban tennék, ha résztvennének a szovjet-egészek katonai tanácskozásain, hogy fogalmat alkossanak maguknak azokról a roppant nehézségekről, amelyek elé a tengeri háború és tengeri közlekedési vonalak állítják a nyugati hatalmakat. Mindezekről a nehézségekről tájékoztatniok kellene közvéleményüket.”

Churchill a quebeci tanácskozások végén azt az összefoglaló hangsúlyozást adta ki jelszól, hogy egy rövid és egy hosszú háború terveit dolgozták ki. A rövid háborút Európára, a hosszú Japán ellen értette. Így hozta össze Anglia és Amerika egymással ellentétes hadi szándékait. Egyuttal az figyelmeztetés is volt az amerikaiaknak, hogy Japán nehéz dió lesz a számukra. Erre különben a londoni „Times” augusztus 19-i számában is volt egy közlemény, mely a távolkeleti viszonyokkal ismerős szakértő tollából hozza, hogy mennyire meg erősödött Japán pozíciója az ázsiai szárazföldön és a Csendes tengeren. Akkor a terület, hogy egyenlő nagy az Északamerikai Egyesült Államokéval, és ez mind a legtermékenyebb nyersanyagokban. Ásványolajokban is oly gazdag, hogy Japán a modern nyersanyagháborúban mindenképpen meg tudja állni a helyét. Az egész keletázsiai japán birodalom 300 millió ember fölött rendelkezik, s így az hadimunkásból, se katonában nincs hiánya. „Japán nem szorult rá, — írja a Times, — hogy arcvonalain segédnépek kétszáz megfizethetőségére építsen.” Mindezt akkor írta az angol vezető lap, mikor a csungkingkínai külügyminiszter Londonban járt, hogy önálló is tájékozódjék a Japán elleni háború hajlamairól.

Ilyen az angol felfogás a „hosszú” háborúról. Ami pedig a Churchill vá-

gyai szerinti „rövid” európai háborút illeti, az attól függ, hogy a Szovjetet mennyire tudják az angolszász hadvieselés szolgálatában tartani. Ez megint attól függ, hogy mennyire értenek együtt az angolszászok a második európai arcvonal létrehozásában. Amint az előbbiekben látjuk, nem nagyon van meg az egyetértés. Marad tehát további hadvieselési modnak a légi terror a védtelen európai városok ellen, s marad az ijesztető propaganda. Göbbels német birodalmi propaganda-miniszter már mult heti cikkében jelezte, hogy egész realitással látják a helyzetet, s „a német vezetés ismeri nemcsak a mai nap lehetőségeit, hanem azokat is, melyek úgy a közeli, mint a távolabbi jövőben rendelkezésünkre állanak. Ha mindazt nyíltan ki lehetne beszélni, amit előkészületben vagy tartalékban magunkénak mondhatunk, akkor valószínűleg azok is megvilágosodnának, akik a jobb jövőben kételkednek. De az ország érdeke megtiltja, hogy úgy a jövőbeli lehetőségekről, mint a jelenlegi készlet lényeges részleteiről beszéljünk.”

Tovább még ezeket írja a miniszter: „Ha a német vezetés hallgat, még mindig megvolt az oka és alapja a hallgatásra. Schase kellett azonban ezt az

okot valami belső bizonytalanságban keresni. A helyzetről magáról természetesen több lehetne az elmondani való, mint amennyit a laikusok egyáltalán elképzelni tudnak. Azonban nemcsak a német nép hallaná meg mondani valókat, de az ellenséges hadvezetést is győzti a tudás-azom.” És végül felsorolja a német arcvonalak rendületlen helyzetét, a közlemezési fölkészültség teljes biztonságát, s a felsorolások között megemlíti a következőket: „A hadianyag egész áramlása két ultra gyárainkból. Az ellenség légiháborúja ellen egy új támadó fegyver készül: éjjel-nappal számtalan sokaságú ezorgalmas kéz dolgozik ezen. Ez a munka ugyan kemény türelmi próba alá állít minket, de eljön a nap, mikor megszereznek a jutalma.”

Az idézeteket azért hoztuk, mert éppen a köznapokban — olasz forrásokra utalva — nálunk is úgy hivatkoztak Göbbelsre, mint aki a légiterror leküzdhetlenségéről beszélt. Ime, ő se tartja ezt leküzdhetlenségnek, sőt ellenkezőleg. Biztosak lehetünk tehát, hogy Churchill „rövid” európai háborújára is megvan a védekező felkészültség. Lehet, hogy éppen ezért csakugyan „rövid” lesz az európai háború.

Az átkulcsos háziasszony megabérlője és a grafologus postáskisasszony

Hogyan került kézre a fiatal pékné lakásának titokzatos látogatója?

Nagyvárad, aug. 28.

Nem mindennapi érdekességű ügyet tárgyalt tegnap délután a nagyváradai törvényszék dr. Rozsly István büntető egyesbirája.

Az ügy főszereplői: Eibenschütz Jenőné szül. Neumann Paula 54 éves, élesei asszony, mint vádlott, Ramocsa Jánosné 22 éves pékné, mint sértett és Szeiler Ilona volt élesei postatisztviselőné, mint koronatanu és nyomravezető. Tulajdonképpen ez utóbbi nyomravezető szerepében rejlik az egész érdekessége az ügynek, melynek előzményei a következők:

Titokzatos módon eltűnik a pénz...

Ramocsa Jánosné, akinek férje katonai szolgálatot teljesített, Eibenschütz Jenőné házában bérelt péküzlethez és lakást. Az üzletet, férje távollétében, egyedül vezette, s a napi bevétel összegeit, valamint a felragasztásra váró kenyérgyöveket zárás után a lakásába vitte. A kenyérgyöveket az asztalon hagyta, a pénzt pedig hol egy virágvázában, hol meg egy — szintén nyílt helyen tartott — cukortartóban helyezte el. Ez év márciusában észrevette, hogy a pénzből hiányzik s ez a jelenség újra meg újra megismétlődött, úgy hogy a kára már ezer pengőn felül járt. Ő pedig az idegösszeomláshoz közeledett, mert nem tudta, hogyan számoljon el majd férjének, aki talán még őt is meggyanúsíthatja, hisz pár hónapos házasság volt. Annál érthetlenebb volt előtte a dolog, mert ő, lakásáról távozása előtt minden egyes alkalomkor gondosan bezárta az ajtókat és hazaérkezésekor is úgy találta azokat.

Az élesei postán teljesített hivatali szolgálatot ebben az időben Szeiler Ilona, középkorú leány, aki szabad idejében, kizárólag saját kedvtelésből — és talán tudományos kíváncsiságból is — grafológiával és kártyave-

téssel foglalkozott. Ramocsáné a postáskisasszony háziasszonya révén tudomást szerzett erről és végső kétségbeesésében hozzáfolyamodott. Elment tehát március 15-ikén Szeiler Ilonához és elpanaszolta helyzetét, kérve, hogy valamiképpen segítsen neki megoldani a rejtélyt. Szeiler Ilona meghallgatta és megígérte, hogy másnap elmegy hozzá. Kérte, addig is nyugodjék meg és tartson bűnbánatot s imádkozzék az Istenhez, engedje meg neki, hogy fölfedje azt, amit ő — Ramocsáné — nem lát. Közben kártyát vetett s megállapította, hogy a tolvaj nem messze van a háztól.

Másnap Ramocsáné elment Szeiler Ilonáért és együtt indultak el a péküzlet és lakás felé. Közben a postáskisasszonynak az a megérzése támadt, hogy most megtalálja a tolvajt és ezért megbízott egy harmadik személyt, hogy kövesse őket és ha sikert hall — amit a tettenérés pillantásában a most még ismeretlen tolvajtól várt — szaladjon azonnal rendőrért.

Nyomravezet a grafologus-postáskisasszony

Amikor megérkeztek Ramocsáné lakása elé, az asszony bement, Szeiler Ilona pedig kint maradt az ablaknál. Amit látott, az teljes elégtétellel töltötte el.

Ramocsáné üzletének és lakásának ajtaja ugyanis nyitva volt és a szobában — a meglepetéstől megzavarodottan — ott állt Eibenschütz Jenőné, a háziasszony.

Ramocsáné kemény hangon felelősségre vonta, hogy hogyan mert engedélye nélkül bemenni a lakásába, mire Eibenschütz né dádogni kezdett, hogy csak néhány kenyérgyöveget akart elvinni, mert nem elég neki a rendese fejadag. Ramocsáné azonban fejére olvasta az eltűnt pénzeket is, amiket — ezekután nyilvánvaló volt —

Mozik műsora:

APOLLÓ: Kadétszerelem.
BELVÁROSI: Alomkeringő.
CASINO: Haláltánc.
KORONA: Csáládunk szeggyena.

csak ő vihetett el, mire az asszony felejtanlott kártérítési és hallgatási díj fejében 200 pengőt. Amikor azonban a fiatal asszony szemébe mondta, hogy már 1600 pengőnyi a kára, felajánlott 1000 pengőt, azzal, hogy később a többit is megfizeti. Ramocsáné — Szeiler Ilona jelenlétében — elfogadta az ezer pengőt, de nem azért, mint Eibenschütz né gondolta, hogy elsimítsa a dolgot, hanem azért, hogy a péküzletet folytathassa, míg az ura hazatér. Az esetről pedig annak rendje s módja szerint jelentést tett a rendőrségen.

A vádlott mindent tagad

Eibenschütz Jenőné ellen egyrendbeli folytatólagosan elkövetett lopás büntette címén emelt vádat a királyi ügyészség s az ügyben — mint fentebb említettük — tegnap tartotta meg a főtárgyalást dr. Rozsly István, büntető egyesbiró.

A vádlott most már tagadta a terhére rótt bűncselekményt, s csak annyit ismert el, hogy a nála lévő kulcs segítségével valóban behatolt a sértett lakásába, de csak azért, mert ott felejtette a szemüvegét, amikor bent volt korábban a sértettnél. Nem gondolta, hogy ezért a sértett meg fog haragudni, mert — szerinte — olyan bizalmas volt a viszony közöttük. A kártérítést csak azért fizette, hogy a sértett ne csináljon ügyet a dologból, mert nagyon szegyelet volna.

Ramocsa Jánosné és Szeiler Ilona azonban kitaranak amellett, hogy előttük a vádlott elismerte a pénzek eltulajdonítását.

Szeiler Ilona elmondotta, hogy sem a sértettel, sem a vádlottal nem voltak semmiféle kapcsolatai. Ramocsáné azért fordult őhoz, mert ő meg az eset előtt, mondotta egyszer a háziasszonyának, hogy ne költse a pénzt kártyavetőkre, megmondja ő jobban, amit kiván s pénzt sem kér érte. A háziasszonya ezt bizonyára elmesélte Ramocsánénak. Egyébként régen őt is érte hasonló eset és akkor kezdett foglalkozni grafológiával, mert mindenáron emberismeretre akart szert tenni. Harminc éve foglalkozik ezzel a kérdéssel, rendőrorvosi és egyéb szakkönyveket tanulmányozott és eljutott odáig, hogy ma már hajszálpon-tos jellemrajtot tud adni bárkiről, akinek az arcát s a kezét megnézi.

Miután további, kevésbé érdekes tanukihallgatások után a bíróság a bizonyítási eljárást befejezettek nyilvánította, dr. Czeglédy Miklós védő enyhe büntetést kért, mondván, hogy tulajdonképpen semmi sincs bizonyítva a vádlott ellen, csak az, amikor látták a sértett lakásán, ahonnan beismerése szerint kenyérgyöveket vitt el, s így csak lopás vétségéről lehet szó. S nem lehet az, hogy a vádlott — szerinte — végeredményében egy babonának essék áldozatul.

A bíróság bűnösnek mondotta ki Eibenschütz Jenőné a vádbeli cselekmény elkövetésében és ezért 7 hónapi börtönre, 5 évi hivatalvesztésre és politikai jogainak ugyanolyan tartamu felfüggesztésére ítélte. Az ítéletben dr. Sahin-Tóth Rafael kir. ügyész megnyugodott, a védő azonban a minősítés és a büntetés súlyossága miatt fellebbezést jelentett be.

Tudja-e ön,

Üzen az otthon!

Üzen a front!

... hogy a római császárok, bár szigorú rendeletekkel igyekeztek gátat vetni a szerencsés játékosoknak, maguk legtöbbször szenvedélyes játékosok voltak? Néro császár például 400.000 szesztercius, vagyis kb. 120.000 pengő értékű tétet játszott. Suetinius római író szerint Augustus császár mikor a császári flotta már másodszer vesztett csatát, játszani kezdett, hogy legalább ily módon egyszer győzelmet arasson. Caligula igen szeretett csálni, de más eszközöktől sem riadt vissza. Egy alkalommal, mikor már mindenét elvesztette, két gazdag római polgárt feltartóztatott az utcán és pénzüket egyszerűen elvette. Claudius császár utazásai közben mindig kockázott, a kockajátékról egyébként könyvet is írt. Domitianus már a korreggeli órákban hozatta a csábító kockajátékot, míg Aetius Varus egész éjszakákon hódolt ennek a játéknak.

... hogy századunk elején egy mainzi újságban Schiller „Jungfrau von Orleans” című drámájáról nem éppen hízelgő, de annál rövidebb kritika jelent meg, amely a következőképpen szól: „Az orleansi szűz 1412 január 6-án született egy Domrey nevű falucskában. 1431. május 30-án égették el Rouenben a piactéren és 1906. okt. 23-án temették el a mainzi városi színházban. R. i. p. Nyugodjék békében.”

... hogy a régi Görögországban olyan nagyrabecsülték az angolnát, miszerint egy híres költő költeményt írt róla, melynek értelmében az angolna a halak életében azt a helyet foglalja el, mint a szép Heléna az asszonyok között. Egy adag izletes hal, a legkiválóbb csemegéneke számított. Az ünnepélyes nagy lakomákról sohasem hiányozhatott. Jelentő különben az a mondás is, melyet akkor használtak, ha valakinek nagy kellemetlenséget akartak kívánni: Ha piacra mész, ne találd már angolnát ott.

... hogy automata-buffeink őse már a 18-ik században működött Párisban. A Café Mecanique-ban ugyanis olyan asztalok voltak, melyeknek lapjai a pincébe vezető, belül üres oszlopokon nyugodtak. Ha a vendég rendelni akart valamit, úgy egyszerűen felnyitotta az asztal lapon található kis fém csapólapot, azután rendelésének megfelelően egy tálcán megjelentek a mélységből a kívánt ételek és italok.

... hogy az az általánosan elterjedt nézet, amely szerint a nyári időjárás évtizedekről évtizedekre rosszabbodik, nem egészen felel meg a valóságnak, ezzel a nézettel szemben ugyanis a tudósok megállapították, hogy a föld éghajlata nem rosszabbodik. Az egyes kutatások összesített eredménye szerint az utolsó 2000 esztendőre nézve nem mutatható ki fokozatosan rosszabbodó éghajlatváltozás sem a jó, sem pedig a rossz időjárás felé, jóllehet átmeneti, illetőleg periodikus időjárások megfigyelhetők voltak. Az a nézet, hogy a nyár fokozatosan rosszabbodik, amiatt terjedhetett el, miszerint az utolsó száz esztendő alatt valóban feltűnően gyakoriak voltak a klimatikus ciklációk, azonban csaknem mindenütt éppen a hőmérséklet emelkedett, másrészt pedig a gleccserek visszaféjték.

Nagyvárad, aug. 28. Táborig postánk sikerét bizonyítja, hogy már nem csak a fronton, hanem az országban is felfigyelték reá. Legutóbb a Nemzetőr című politikai hetilap emlékezett meg rovatunkról elismerőleg, rámutatva arra a fontos munkára, amelyet a front katonái érdekében végzünk.

Általánosan elismerik a Magyar Lapok táborig postájának nagy sikerét

Mai táborig postánkat Csertus Gábor ővezető (tp. K 605) és Szilágyi Sándor ővezető (tp. K 605) üzenetével kezdjük. A két derék nagyvárad honvéd így ír:

„Minekutána én, Csertus Gábor ővezető és az én kedves barátom, Szilágyi Sándor ővezető messze Oroszországban a nehéz, vigasztalan napok egyhangúságának enyhítésére egy kis vigasztalásra és szórakozásra szorulunk, kérjük a nagyvárad leányokat, hogy vállalkozzanak leveleikkel vigasztalásunkra.”

Csak ennyi a kérés. Lehetetlen, hogy Nagyváradon ne akadjon két ügyes magyar leány a két derék ővezető szórakoztatására. Inkább azt hisszük, hogy túlságosan sokan fognak jelentkezni.

Lamancs József honvéd (tp. F 458) legújabb táborig lapján megköszöni az eddigi üzenetek közlését, majd így ír:

„Nagyon jól esik” nekem és bajtár-

saimnak, hogy olvashatjuk itt is a szeretett „Magyar Lapok”-at. Most csak azt üzenem szüleimnek, rokonaimnak, barátainak s főleg K. Évikének, hogy jól vagyok, nincs semmi bajunk. Irjanak minél többet. Főleg „Ö”.

Erre az üzenetre főleg „Ö” bizonyára válaszolni fog.

Bodó Gyula tizedes (tp. K 605) táborig lapján több nevet közöl. A nevek tulajdonosi nagyvárad leányokkal szeretnének levelezni. Hiszük, hogy ez a kívánságuk teljesíthető és a nagyvárad leányok nem kérik sokat magukat. Levelezni akar: Bodó Gyula tizedes, Zsírós Ödön tizedes, Nagy Imre ővezető, Horváth Gyula ővezető, Böszörményi Ferenc, Tompa Lajos, Szeheni Sándor honvédek valamennyien a tp. 605 számról. További nevek: Bencze Ferenc ővezető, Tóth Gyula honvéd a Z 847 tp. számról. Dóczy Ferenc szakaszvezető és Serbán József szakaszvezető a tp. K 605 számról.

Nincs mit fűznünk a fenti kívánsághoz. Nagyvárad leányok! Irjatok!

Oláh Károly honvéd (tp. F 458) így ír:

„Kedves Magyar Lapok! Ismét tollat fogtam, hogy a jól bevált módszer szerint a lap hasábjain keresztül üzenhessek szüleimnek, ismerőseimnek. Szeret-

tettel köszöntöm szüleimet és ismerőseimet. Hála a jó Istennek, egészséges vagyok, amit mindnyájuknak tiszta szívemből viszont kívánok. Irjanak sokat. Üdvözlémet küldöm a Magyar Lapok minden munkatársának. Mindig nagy örömmel olvassuk ezt a kedves újságot. Bajtársi üdvözléssel Oláh Károly aranykalászos gazda.”

A kedves üdvözléssel hasonlóval viszo- nozzuk. Szeretettel köszöntjük Oláh Károly aranykalászos gazdát.

Ackermann Antal ővezető (tp. F 458) megköszöni korábbi üzenetének közlését és újabb üzenetet küld haza a következőkben:

„Én hála Istennek, jól vagyok, csak minél többet irjanak hazulról. Kedves feleségem! Imádkozz értem, ne aggódj és ne szomorkodjál. Gondold meg, hogy mennyien vagyunk itt kint bajtársak, hogy örködjünk a haza jövője fölött.”

Ackermann Antal nemcsak feleségének üzen ebben haza Margittára, hanem az összes magyar asszonyoknak, akiknek férje most ott kint harcol a hazáért. Igen, hősi és a magyar nagyszonyokhoz méltó lelkiállással kell elviselni minden áldozatot.

Ezzel az üzenettel le is zárjuk mai táborig postánkat. Legközelebb folytatjuk.

Csatay Lajos honvédelmi miniszter rádióbeszéde vitéz nagybányai Horthy István hősi halálának évfordulója alkalmával

„Nekünk magyaroknak mindig voltak tündöklő hőseink”

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Nemes csatái Csatay Lajos vezérezredes m. kir. honvédelmi miniszter péntek este 19 órakor a magyar rádióban vitéz nagybányai Horthy István kormányzóhelyettes hősi halálának évfordulója alkalmából a következő beszédet mondotta:

— Tavaly óta a fájdalom és gyász hangjai szövének bele az ősi magyar Szent István napja ünnepi zsolozsmáiba, kegyeletes áhitatába. 1942 augusztus 20-án csapott le az ünneplő magyar földre az a megrondító hír, hogy vitéz Horthy István, Magyarország kormányzóhelyettese, a légierő tartalékos főhadnagya, hősi halált halt.

Nekünk magyaroknak Isten jóvoltából mindig voltak tündöklő hőseink és amíg újból meg újból akadnak férfiak, kik feláldozzák önök életüket, addig meg vannak a bennük megnyilatkozó bizonyítékaink életerőnk egészségéről, a nemzet eleven erejéről. Addig nem veszhet el ez a nemzet semmiféle történelmi kataklizmában. Isten bizonyoságtévői e hősök mellett, hogy hosszú történelmi utak, dicsőséges korszakok állanak még a nemzet előtt.

Egyéni végzete, katonasors dicsőséges volt, de a nemzet vesztesége mérhetetlen. Ez volt ami lesújtott, ez volt ami akkor vigasztalhatatlan kínokkal járta át a magyar katona

lelkét és érezni fogja ezt a fájdalmat a magyar nemzet holtáig. Mi, a magyar nemzet országvezetői, váltig szánjuk őt, a fölülte levő hatalom pedig életét áldozta hőseinek. Ha ez a veszteség feletti fájdalomunk perbe is szállott volna az első percek gyötrelmében az égi akarattal, jön majd idő, amely bizonyosságot tesz afelől, hogy földi hivatásunk felett példát, tükörképet akart adni benne az új Magyarország hadseregének, az ifjú honvédségnek, mert az a bátor fiatal férfi, aki 1942 augusztus 20-án hajnalban életét áldozta Magyarorszáért, példa marad és tükörkép a nemzetével fenntartás nélkül együtt-érző magyar számára.

Számtalan oka és indoka lett volna arra, hogy távolmaradjon a fegyveres küzdelemtől. Magas közjogi méltósága egymagában elég lett volna ennek indokolására. És hogy mégis elment, mert ösztönösen akart harcolni honvédbajtársai oldalán, osztotva dicsőségben, halálos veszedelemben egyaránt, azáltal örökre maradandó példája marad a nemzet iránti hűségnek. Tükörképe lett a fegyvelemnek, az engedelmességnek. Nem kívánt, nem engedett meg semmi előnyt a maga személyére. Egyszerű főhadnagy, akart lenni mint bármely más főhadnagy. Bajtárs a bajtárs mellett, hogy alávesse magát a rendnek és parancsuk. Ismerjük hertéren töl-

tott idejének, földi élete utolsó szakaszának minden percét és e percek tele vannak példás kötelességtudással, magát nem kímélő hibátlan hivatásteljesítéssel. Nincs katona és nem lehet harcos, aki ezekben felülmulta volna. Fegyverszeretete, küzdőkédve és bátorsága köztudomásúvá lett már hertéri szolgálata első napjaiban. Bajtársaságáról az apró történetek egész sora tanuskodik. De nekünk, magyar katonáknak mindenkéül több okunk van és jogunk a hálás emlékezésre, a soha nem felejtendő tiszteletre, nemcsak azért, mert sorainkban harcolt és katonaként áldozta fel ifjú életét, hanem azért is, mert nekünk honvédeknek adta a legtisztább tanítást és legfőbb példát. Valóban elmondhatjuk, hogy nekünk adta önmagát, egész lelkét, mirtha tudta volna, hogy ennek az új, fiatal honvédségnek, régi katonasereyekben tündöklő új példákra van a legfőbb szüksége. Lelkünkben hordjuk tanítását és előttünk jár majd örök szellem!

FERENC JÓZSEF
KESERŰVÍZ

Nemzetellenes munkát folytatott a Népszava és szociáldemokrata párt az első világháború idején is

Nyugatos írók a munkatársak között — Külföldi pénz Front-bomlasztás és itthoni aknamunka

Nagyvárad, augusztus hó. Megigértük olvasóinknak, hogy többször beszámoljunk a hazai szociáldemokrácia bokros „érdemeinek” méltatására. Szükség van most erre, mert a szociáldemokrata párt tulságos igyekezettel mozgolódik a politikai konjunktúra minden lehetőségét kihasználva gyarapodása érdekében. Az emberek hamar felejtenek s ha egy párt akkora vakmerőséggel és szégyentelenséggel próbálkozik ujabban, mint ahogy azt a szociáldemokratáké teszi, akkor segíteni kell a feledékenységen. Rá kell mutatni, hogy ennek a pártnak szégyenteljes és vétkes hibákkal teli multja van és ehhez a multhoz még ma is tűzön-vízen keresztül ragaszkodik.

Mai számunkban a szociáldemokrata pártsajtó reprezentatív organumának, a Népszavának multbeli szerepéről közlünk érdekes részleteket. Fiala Ferenc már ismertett könyvéből. A könyv részletesen foglalkozik azzal az idővel, amikor szocdemeknek még nem volt napilapjuk s ezután így folytatja:

„Ebben az időben vette át a lap szerkesztését Garami Ernő, kinek végső célja — a Népszavának, mint napilapnak újbóli megjelentetése — volt. Fáradozása sikerrel járt, amennyiben a szociáldemokrata párt nyomdát vásárolt, részvénytársaságot alapított és 1905 április elsején megjelent a Népszava című napilap első száma. Az első oldalon a névtelen bevezető a következő sorokban üdvözölte az olvasókat:

„Előre! Kibontjuk vörös lobogónkat, s meghajtjuk Magyarországnak munkásai előtt. Köszöntjük őket. Köszöntjük őket, mint harcosait annak az eszmének, amelynek zászlója, ime, büszkén repül fel a magas-

ba, amely, ime, tönnen szárnyal bár ezerszer a sárba akarták tiporni. Amely fönn lobog, bár ezerszer le akarták gázolni azok, akiknek hatalma a legázolt joga, a letiport igazságra épül... Igen, diadalt hirdetünk első számunkban!

Mondanunk sem kell, hogy a Népszava mindenben megfelel az alapító kívánságának és olyan hajszát indított a magyar katonaság és magyar állameszme ellen, ami valóban büszkeségére válik a magyarországi szociáldemokrata pártnak. Míg az elszószódott magyar sajtóból is kitűnt ez az ujság durva írásaival s minden tekintélyt sárbatipró tevékenységével. A magára hagyatott munkásság pedig barátot látott benne és nem volt senki, aki erélyes eszközökkel vette volna fel a fegyvert a magyarság ezen nagy ellensége ellen. Pénz volt bőven. A jobb sorsra érdemes magyar munkások pontosan fizették a pártkasszába az adót, s ha ez sem elég, akkor segített a külföldi pénz. Különösen a német szakszervezetekhez fordulhattak bizalommal, hiszen a berlini szociáldemokrata párt nem sokkal Hitler uralomrajutása előtt volt több, mint félmillió pengőt bocsátott a magyar pártkassza rendelkezésére. Pénz volt s az ország nem vette észre a Népszavában rejlő veszedelmet. Szépiróink szívesen állottak a Népszava rendelkezésére s az akkor már tekintélye csúcspontján álló Nyugat című folyóirat körül csoportosult írók majdnem mind, kivétel nélkül a Népszava munkatársai is voltak.

A szociáldemokrata párt agyonhangoztatott pacifista jelszavakat ismételve, már ekkor saját külügyi elképzeléseinek külön útjára lépett. Nem vádolhatjuk a Népszavát következetlenséggel, mert az egész háború

alatt következetes maradt és mindvégig távoltartotta magát a nemzet érdekeitől. Tovább folytatja az osztályharcol és a háború második évében már vakmerően szembeszállt a monarchia hatalmi tényezőivel. Ekkor már nem volt egyedül.

A Kárpátokon túl elterülő végtelen Oroszországban már véres vörös fények villództak a fehér hómezők fölött, s 1917-ben már átgördült a svájci határon az a lezárt vasúti kocsi, melynek utasa marxi alapokon akarta megvalósítani az ötagú csillag világorradalmát — a kommunizmust. A pesti baloldali radikális ujságok már a Népszava járszalagján haladtak és a marxista párttal együtt destruálták a hadsereget s a fornmögötti országrészeket. A zsidó Miklós Andor — az Estben — már nyíltan Lenint dicsőítette és a Conti-utcai rotációs gépek a cenzura megkerülésével százezer számra ontották a hadsereg szellemét megmételtyező röpiratokat. Tisza István miniszterelnök érezte, hogy földalatti erők dolgoznak a kormány munkája ellen, de már ő sem tehetett semmit.

A Népszava krónikáirója még 1930-ban is így írta meg ezeket a napokat:

„A kemény háborús évek idejében a karakterek meg a táborok proletár legénysége és a Hinterland minden szegénysége a Népszava felé nézett és biztatott... Kísérletezés az esti Népszavával... Ezer és ezer ingyen Népszava a hadiposta állomáshelyekre... Birkózás a katonai cenzurával, amely ablakolatott minden közleményt, ami az igazságról, pláne az ország sokat szenvedett népének békevágyáról szólt. A Népszava állt minden viharban, verekedett a hatóságokkal, verekedett a cenzurával és amikor a cenzura akart felülkerekedni, elővet-

Darmol a legerjedtebb és legrégebb csokoládé hashajtó. 35 éve milliók használják mert teljesen megbízható, ártalmatlan.

te az allegoriával dolgozás mesterességét. Írt az időjárásról, kalendariumról, de minden sorából a tanítás, biztatás, a bátorítás, a szervezkedésre való buzdítás volt.”

Igy írt a Népszava, illetve a szociáldemokrata párt krónikáirója még 1930-ban is. Még ekkor is vádolja a „katonatiszti cenzurát”. Nem nehéz elképzelni mindezek után, hogy milyen munkát fejtett ki a szociáldemokrata párt azokban a napokban, amikor minden gátlás nélkül és minden felelősségtől mentesen támadhatta hátra az országot, melynek legjobbjai ezekben a napokban és években nem a Népszava szerkesztőségek jól dekkolt állásaiban, hanem odakünn a frontokon küzdöttek. Végeredményben nem a szociáldemokrata párt és nem a Népszava bevándorolt zsidó szerkesztőinek a feladata volt eldönteni, hogy meg kellett-e indulnia a világháborúnak, vagy sem. A háború az háború és a háborúban golyó jár a fegyvelembontóknak és a hátmögötti ellenségnek. Az akkori magyar kormányok azonban mulasztást mulasztásra halmoztak és ezek a mulasztások legnagyobbika volt, hogy ötven esztendő alatt szabadjára engedték Magyarországon a nemzetközi marxizmust. Amikor pedig már tettek volna ellene, akkor már késő volt. Az Internacionale magyarországi harcossai eredményes munkát végeztek. Meggyengítették az emberekben a hitet, aláásták az önbizalmat, s amikor a mindenütt ellenséges földön álló központi hatalmak katonai ereje összeomlott, akkor szemérmetlenül vetették rá magukat a hatalomra úgy Németországban, mint Ausztriában, valamint nálunk Magyarországon is.

A nemzetközi alapon álló marxizmus nem máról-holnapra, hanem lassu, céltudatos munkával készítette elő a maga uralmát s ebben nagy része volt annak a sajtónak, amely évtizedeken keresztül fűrészelte a magyar államiság tartó gerendáit.”

Igy ír Fiala Ferenc a szociáldemokrata világháborús szerepéről. Szeretnénk tudni, hogy mit szólnak ehhez a helyi párthívek és a nyilt, vagy titkos rokonszenvezők? Kísérleties azonossággal ugyanazzal a recepttel bujtak most is elő politikai oduikból. Még mostani jelszavaik is majdnem azonosak a régiekkel. Hozzá még a vezetőség is ugyanaz. Egy bizonyosság azonban megnyugtató: a magyar nemzet tulnyomó többsége tisztában van a szociáldemokrata multjával, jelenével, célkitűzéseivel és tudja azt, hogy nemzeti és állami létét veszélyeztetni annak térhódítása.

Legközelebbi számunkban egyébként a világháború alatt és közvetlenül utána megjelent szociáldemokrata falragaszokat ismertetjük. Any nyit már előre is bejelenthetünk, hogy tanulságos seregszemle lesz!

Nagyváradnak ismét szenzációja lesz!

Jön

Jön

Jön

Göndör közkedvelt

TIP-TOP

revue

a Szigligeti Színházban

Teliesen új műsorral.

Itt még nem lá: ott világattra' ciók.

Ma már agráripari államnak tekinthető a hajdani agrár Magyarország

A kisipar általános megerősödéséről számolnak be az 1941-es népszámlálás iparstatistikai eredményei

Az 1941. évi népszámlálással kapcsolatban végrehajtott általános iparstatistika első eredményeit Szalay Zoltán tette közzé, a Magyar Statisztikai Szemle legutóbbi megjelent számában. A kézművesiparosság szempontjából igen érdekes tanulmány eredményeit az Iparos Hírlap az alábbiakban ismerteti.

A most tárgyalandó statisztikai adatok felvételének időpontja 1941. január 31-e, illetve a visszafoglalt délvidéki területen 1941. október 10-e volt, de a kérdőív a délvidéki területen is az 1940. évi adatokat tudakolta, az egybevetési lehetőség biztosítása végett.

Szalay Zoltán a bevezetőben rámutat arra, hogy ez az első feldolgozás a kisipar nemzetgazdasági jelentőségének kidomborítására, sajnos, nem ad módot, azonban igyekszik legalábbis halvány fénysugárral rávilágítani a kisipar helyzetére a rendelkezésre álló adatok útján.

A kisipar helyzete Magyarországon

Annak megítéléséhez, hogy a magyar kisipar önmagában, tehát az ország területgyarapodásától lehetőleg függetlenül, fejlődött-e és ha igen, milyen mértékben, erre az 1940. évi kisipari adatoknak az 1930. éviéivel való egybevetése nyújt lehetőséget. Ez adatokat összevetve a kitűnő statisztikus megállapítja, hogy az eltelt tíz év alatt nem vitás a kisipar jelentős fejlődése, de különösen a számottevő megerősödése is.

A kisipari üzemek száma ugyanis körülbelül egyharmadával szaporodott meg, míg az alkalmazottak száma kétharmadával gyarapodott, a termelési érték pedig mintegy a felével növekedett meg. Mint ezekből az arányszámokból kitűnik, a kisipar tíz éves fejlődésében nem az üzemek számának a gyarapodása a lényeges, hanem a kisipar általános megerősödése. 1930-ban ugyanis egy kisipari üzemre átlag 1,1 alkalmazott és csupán 4800 pengő termelési érték esett, ezzel szemben 1940-ben átlag 1,5 fő volt az üzemenkénti alkalmazott létszám és 6100 pengő a termelési érték. A termelési érték növekedésében természetesen az áremelkedés is szerepel. Ennek mértékét nem ismerjük ugyan, de tájékozódásul felemlíti a szerző, hogy a nagykereskedelmi árindex 1940-ben 5,2 százalékkal volt csak magasabb az 1930. évinél.

Mely ipari csoportoknál volt legerősebb a fejlődés?

A kisipar 1930. illetve 1940. évi állapotát mutató statisztikai adatokat vizsgálva megállapítható, hogy minden ipari csoportnál határozott fejlődés jelentkezik. A fejlődés mértéke egy-két

iparágnál ugrászerű, mint például a csont- és műanyagiparnál, a vegyészeti, gumi-, papíros- és bőiparnál, de ezek a kisiparnak éppen a legkevésbé jelentős csoportjai.

Az üzemek számát tekintve mind 1930-ban, mind 1940-ben mintegy 31 százalékos részesedéssel a ruházati ipar (cipészek, szabók, varrónők, stb.) vezetett a szolgáltatásokat végző iparok (vendéglők, kocsmák, borbélyok, fodrászok), stb. körülbelül 14 százalékkal álltak a második helyen. Az alkalmazottak létszáma szerint ugyancsak a ruházati ipar töltötte be az első helyet 23, illetve 22 százalékkal a körülbelül 18, illetve 20 százalék részesedést képviselő építőipar után mindkét esztendőben a szolgáltatásokat végző ipa-

rok kerültek 17, illetve 16 százalékkal a harmadik helyre.

A termelés értéke alapján 1930-ban a 24 százalékos részesedéssel első helyet betöltő élelmezési ipar után a ruházati ipar, majd a szolgáltatásokat végző iparok következtek, míg 1940-ben az élelmezési ipar 17,3 százalékos részesedéssel a harmadik helyre jutott a szolgáltatási és a ruházati iparok több mint 18 százalékos részesedése után.

Mindent egybevetve mindkét esztendőben a ruházati ipar, a szolgáltatásokat végző iparok, az élelmezési és az építőipar állt az élen. Az említett négy kisipari csoport mellett ugyancsak jelentőségek sorrendjében hasonlóképpen mindkét évben a vas-, gép- és faipar emelkedett még ki.

Mit jelent az országgyarapodás a kisiparban?

Hozzávetőlegesen megállapítható, hogy a visszacsatolt területeken együttesen mintegy 67.000 volt a természetes személyek tulajdonában lévő kisipari üzemek 1940. évi száma. Az alkalmazottak létszáma körülbelül 82.000 volt, a termelésük értéke pedig 275 millió pengő.

A trianoni Magyarország kisipara tehát az országgyarapodások révén az üzemek száma tekintetében mintegy 36 százalékkal, a kisipari alkalmazottak létszámában 29 százalékkal, a termelési érték

szempontjából pedig 24 százalékkal erősödött. Ezeknek az arányszámoknak egymással való egybevetése is igazolja, hogy a visszacsatolt területek egészének kisipara a trianoni országnál vérszegényebb volt. Az egy kisipari üzemre alkalmazott létszám a visszacsatolt területeken csupán 1-2 főt, a termelési érték pedig 4100 pengőt tett ki, amely érték jelentősen alacsonyabb a trianoni ország kisiparára nézve megállapított 1,5 fő, illetve 6100 pengő átlagértékűnél.

A magyar kisipar nemzetgazdasági jelentősége

A mai Magyarország kisipari üzeminek száma meghaladja a 256 ezret. Az alkalmazottak száma közel 401 ezer. Ez a 256 ezer kisipari üzem az 1940. évben mintegy 1 milliárd 900 millió értékű termelést eredményezett. Ugyanabban az esztendőben a magyar gyáripar termelési értéke mintegy 4 milliárd 700 ezer pengő értéket tett ki.

A kisipari termelés értéke tehát egyszerű arányszámítás szerint is lényegesen meghaladja a gyáripari termelés egyharmadát, valójában azonban ennél még többre értékelendő. Ugyanakkora termelési érték ugyanis a kisiparnál, ahol nagyobb a bér munka és a javítási munka aránya, több munkaértéket foglal magában, mint a gyáriparnál s így talán nem túlzás, ha kisipar termelési többletértékét a gyáripar termelési többletértékének majdnem a felére becsüljük.

A mai Magyarország kisiparának 256 ezer üzeméből a legtöbb — mintegy 75 ezer üzem — a ruházati iparba, majd 39 ezer a szolgáltatásokat végző iparokba, 33 ezer az élelmezési iparba és 26 ezer az építőiparba tartozott.

A körülbelül 401 ezer főre tehető kisipari alkalmazott-létszámából a ruházati

iparra majdnem 84 ezer, a szolgáltatásokat végző iparokra 69 ezer, az építőiparra 67 ezer, az élelmezési iparra pedig 60 ezer fő esik.

A majdnem 1 milliárd 900 millió pengőt kitevő termelési érték legnagyobb hányadát, majdnem 600 millió pengőt az élelmezési ipar, több mint 300 millió pengőt a szolgáltatásokat végző iparok, majdnem 300 millió pengőt a ruházati ipar és 200 millió pengőt meghaladó értéket az építőipar szolgáltatotta.

Az egy üzemre eső átlagos alkalmazotti létszám és termelési érték alapján vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a legértelmezesebb iparcsoportok a vegyészeti, a csont- és műanyagipar, valamint a papírosipar. Viszont a legvérszegényebb iparcsoportok a vas- és fémipar, valamint a ruházati ipar, a sok egyedül dolgozó kovács és lakatos, illetve cipész és szabó miatt.

A visszatért területek közül a Délvidék közelíti meg legjobban a trianoni ország kisiparát

A mai Magyarország kisiparának zöme a trianoni ország területén található. Az üzemek számának majdnem háromnegyed része, a termelési értékének pedig közel négyötöd része esik a trianoni területre.

A visszacsatolt területek között a Felvidék és Kárpátalja kisipara együttesen sem érte el a visszafoglalt Délvidék kisiparának nagyságát, holott terület és lélekszám tekintetében lényegesen felülmulta ugyan a délvidéki kisipart, de a termelési értéke tekintetében egy iránylattal alatta maradt annak.

A kisipar intenzitását mutató arány-

Bármilyen

Ingatlan

adásvétel, esere vagy bérlet-ügyben bizalommal keresse fel!

MEZEI ingatlanforgalmi irodát Nagy Sándor u. 19. Telefon: 27-50

számok közül az átlag egy üzemre eső termelési érték tekintetében majdnem 8 ezer pengő értékkel szintén a trianoni Magyarország kisipara vezet. Ezt követi 6,8 ezer pengő átlagértékkel a délvidéki, majd 4,7 ezer pengővel a visszacsatolt kelet-magyarországi és erdélyi terület következik, míg Kárpátalja kisipara 4,1 ezer pengővel a visszacsatolt kelet-magyarországi és erdélyi terület következik, míg Kárpátalja kisipara 4,1 ezer pengő üzemenkénti átlagos termelési értékkel az utolsó helyen áll.

A kisipar fejlettségében a Dunántúli vezet

Budapesten mintegy 30 és félezer kisipari üzem működik, ami az összes üzemek 12 százalékának felel meg. De ez a 30 és félezer üzem az egész kisipar termelésének 36 százalékát tevő, mintegy 670 millió pengő értékű termelést ér el.

A kisipar üzemek száma tekintetében a törvényhatósági jogú városok közül kiemelkedik még Debrecen háromszáz, továbbá Szeged, Kolozsvár, Nagyvárad és Miskolc kétezret meghaladó üzemmel. Viszont Marosvásárhely, Komáromban, Ungvárott és Zomborban még ezer kisipari üzem sem volt található.

A kisipar viszonylagos fejlettségét az ezer lélekre eső üzemek számával mérve kitűnik, hogy a Dunántúl, valamint a Duna és Tisza között fejlődött a legnagyobb mértékben a kisipar és legjobban visszamaradt az ország keleti, illetve északkeleti részén.

A viszonylag legiparosodottabb vármegyék: Baranya, Somogy, Győr, Tolna és Sopron. Ezer lakosonként mintegy 23-25 kisipari üzemmel. A legelmaradottabbak a kárpátaljai közigazgatási kirendeltségek, majd Szolnok-Doboka, Szilágy és Máramaros vármegyék ezer lakosonként nyolcnál kevesebb üzemmel.

Agrárállam, vagy ipari állam?

Az 1930-as évi népszámlálás szerint száz kereső iparosra átlag 112 eltartott esett és a már ismertett adatok alapján feltételezhető, hogy Magyarország népességének 20 százalékát 1940-ben is meghaladta azok létszáma, akik megélhetésüket a magyar iparnak köszönhetik. Figyelembevéve továbbá az ipari termelés értékének az elmúlt évtized alatt a mezőgazdasági termelés értékét messze meghaladó mértékű fejlődését, nagyon is indokolt az a vélemény, amely szerint Magyarország eddig használt agrár jellegű megjelölése helyett inkább az agráripari jelleg használata a helyesebb.

Szalay Zoltán értékes tanulmányának befejezésében megállapítja, hogy a rendelkezésre álló rövid idő alatt és csak néhány adat birtokában csupán vázlatos képet nyújthatott a mai Magyarország kisiparáról. Mindenesetre érzékeltetni tudta azonban azokat a rendkívüli értékeket, amelyeket a több mint 400 ezer munkaerő foglalkoztatásával majdnem két milliárd pengő értékű termelést felmutató negyedmilliónyi kisipari üzem serény munkája 1940-ben képviselt. Azóta a trianoni országhoz visszatért területek ipara fejlődött, beleilleszkedett Magyarország ipari szervezeteibe és nem kétséges, hogy a magyar kézművesipar napról-napra értékesebb tényezője az ország gazdasági életének.

HOTEL SZABÓ

BUDAPÉST, IV. EGYETEM-UTCA 7.

Hotel Szabo a belváros középpontjában eszik. Szép, tiszta, világos szobák, minden modern kényelemmel. (Központi fűtés, hideg-meleg folyóvíz, telefon, stb. Polgári szálló Polgári árak)

Gyapju és félgyapju **SZÖVET** különlegességek megérkeztek **HOFFMANN** szövetáru üzletébe Rákóczi-ut 2. Bazár-épület

Lovasdíjak a nagyváradai versenyen

Nagyvárad, aug. 28. Egy vándordíjat és húsz nagyjértékű tiszteletdíjat adományoztak a váradai versenyen győztes lovasoknak.

A Gróf Tisza István emlékvérseny, mely 3600 m. távolságra kiírt akadályverseny-handicap mindenkorai győztes lovasának gróf Tisza Lajos Kálmán geestri földbirtokos egy vándordíjat alapított, melynek nyeresi szabályait az alapító fogja körülírni. Ez az akadályverseny 4400 pengővel van dotálva és kiemelkedő eseménye a váradai meetingnek. Szeptember 5-én, vasárnap futják le s az idén 12 aláírással zárult.

Művészi tiszteletdíjakat ajánlottak még fel: M. Kir. Földművelésügyi Miniszter, Országos Magyar Gazdasági Egylet, Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet, Urlovasok Szövetsége, Ügető Verseny Egylet, Jászóvári Prépostság, Nemzeti Bank, Nemzeti Lovarda, Nagyvárad Pénzüntézetek, Nagyvárad Városi Vasut, Balási József, Farkas Lóránd, Komzeik Sándor, Markovits Kálmán, Nadányi Pál, gróf Pongrácz István, Hagenmacher Henrik, Szini-Sebő Zoltán, gróf Stubenberg József.

Szeptember 4-én kezdődő versenyek előtti napokban az adományozott tiszteletdíjak Pataki András ékszerész kiállításában lesznek láthatók.

Megszólal egy volt fasiszta vezető az olasz belpolitikai változás okairól

A történelem számontartja a faszizmus érdemet a kommunizmus ellen vívott küzdelem terén

Érdekes római levelet közöl a *Nemzetör* legutóbbi száma Mihály László tollából az ottani állapotokról. Különösen érdekes azonban a levélnek az a része, amely egy volt fasiszta vezetőnek a *Giornale d'Italia*-hoz intézett nyílt leveléről számol be. Annál is érdekesebb ez a beszámoló, mert az eltávolított rendszer emberei, vezetői eddig nem szólalhattak meg. Mihály László említette római levelében így ír erről a levélről:

„Az eltávolított rendszer érthetően nem jutott még szóhoz. A *„Giornale d'Italia”* most

„Egy *aquadrasta* (fasiszta vezető) szót kér és mi megadjuk neki”

címmel egy volt fasiszta vezető levelet közli, amely a maga öszinteségével és bátorságával fényt vet sok mindenre.

A levélíró, aki most 50 év körüli és részt vett mint húszéves ifjú a faszizmus hőskorának harcaiban, iparkodik megokolni a bukást, azokat az okokat, amelyek a pártot belülről szétbomlasztották.

Tagadhatalanul voltak olyanok, akik a pártot jogtalan anyagi és más előnyök megszerzésére, vagy erőszakoskodásokra használták fel. Nagy számban voltak azonban az idealis-

ták, akik önzetlenül harcoltak a faszizmus eszméért, életük feláldozásával is. A levélíró ebben a vonatkozásban három csoportra osztja a fasisztákat s az elsőbe tartoznak az idealisták: ő is!

Az idealisták a kommunizmus ellen harcoltak, hogy megmentse az olasz hazát a bolsevizmus rémségeitől. A levélíró emlékeztet az itáliai vörösök rémségeire, arra a zűrzavarra, azokra a sztrájkokra, amelyek Olaszország belső rendjét felborulással fenyegették. Szól a Bari-ban és Ancona-ban végbement vörös napokról, a Sarzaniban történekről.

A mai olasz közvélemény megfélemedezett ezekről, a történelem azonban számontartja ezeket a tényeket. S azt is, hogy ezzel a nemzeti veszedelemmel egyedül a faszizmus szállt szembe nyíltan és bátran s az tiporta le, míg a többi pártok: a liberálisok, demokrátaik, a néppártiak, a szabadkőművesek, zsidók ingadoztak.

Most bevonultatnak mindket. Büntetésből Nem, mi nem érdemeljük meg azt, hogy „büntetésből” menjünk a harcba, mikor lelkesedésünk és lelkiismeretünk szavára hallgatva, már 1919-ben, 20-ban, 21-ben a (a faszizmus hőskorának esztendeiben) szolgáltuk a hazát. Mi antikommunisták

voltunk és vagyunk, amint az a Badoglio-kormány és — reméljük — azok lesznek a többi olasz kormányok is!

Mi régi harcosok szívesen hullatjuk a vértünket, de ez nekünk ne büntetés, hanem érdem, becsülés és jutalom legyen!”

A magyar közvélemény előtt is méltán kelt nagy érdeklődést Mihály László beszámolója a nyílt levélről, hiszen nálunk is sokan csaptak le úgy az olasz eseményekre, mintha az a keresztény, nemzeti, szociális és népi eszme hanyatlásának a kezdetét jelentette volna. Nem fontolták meg azt, hogy minden ellenkező hangoztatás és bizonykodás dacára Olaszországban főként a külpolitikai, jobban mondva háborus nehézségek idézték elő a faszizmus válságát. Ezek a nehézségek bármilyen más rendszert megingattak volna. A kifogások, amelyek elhangzottak, kivétel nélkül mind a szabadságról zengtek, amelyet végre sikerült visszaszerezni, egyáltalán nem vonják kétségbe a letűnt rendszer alkotásait. De nem is teherlik meg. Aki járt Olaszországban a faszizmus uralma idején, az láthatta, mennyi értékes alkotással, intézménnyel gyarapította a nemzet létét és mennyit tett a nép felmentésére. Ezeket a tényeket letagadni nem lehet. De az a közösségi szellem is marandó, amelyet a lelkekbe belenevelt. Ezt is elményszerűen tapasztalhatta az, aki nyitott szemmel és elfogulatlan lélekkel járt Olaszországban. Ezzel szemben a most újra feltűnt liberális és demokráta nagyságok képtelenek voltak arra, hogy az első világháború után kiemeljék az országot az anarchia örvényéből.

Külpolitikai téren is termékeny volt a faszizmus uralma. Bármennyire igyekezne valaki kicsinyíteni érdemeit, el kell ismernie, hogy Mussolini dolgozott legjobbat az elmúlt két évtizedben az európai megértésen. A római kérdés elintézése is nevéhez fűződik. Pedig ezt a kérdést éppen a most újra feltűnt liberális és demokráta szellemű politikások élezték ki, hiszen tudvalevő, hogy ezek mind vallásellenes szabadkőműves elemek voltak. Hogy pedig mi, magyarok mit köszönhetünk Mussolininek, a faszizmus vezérének, azt nem kell külön hangoztatni.

Érdekes kezdetnek lehet tehát tekinteni a *Giornale d'Italia*-ban közölt nyílt levelet. A hirtelen változás okozta láz lecsillapodtával s különösen azért, mert az angolszások a faszizmus eltávolítása után sem kímélik Olaszországot, hanem teljes megaláztatást akarnak, remélhető, hogy a józan és tárgyilagos látás lesz úrrá Olaszországban a letűnt rendszerrel szemben.

Évkeházakban és vendéglőkben kété a MAGYAR LAPOK”-ot.

Kubányi Iván.

Hogyan oszlik meg Magyarország népeisége vallás szerint

Az összlakosság 66.6 százaléka katolikus, 24.4 százaléka református, evangélikus és unitárius

(Stud.) A Magyar Statisztikai Szemle legutóbb megjelent számában az 1941. évi népszámlálás legújabb eredményeiről felölölő cikkek keretei között napvilágot láttak a népesség vallási megoszlására vonatkozó ideiglenes adatok is. Tekintettel arra, hogy az 1930. év körüli népszámlálásnak az utódállamokban megállapított idevonatkozó eredményi összehasonlítás szempontjából nem teljes értékűek, az alábbi kis összeállítás az 1910. évi népszámlálás vallásfelekezeti eredményeit veti egybe az 1941. évi adatokkal. A mai országterületre vonatkozó 1930—1931. évi — részben az utódállamok által megejtett — népszámlálások vallási eredményeiben ugyanis a felvidéki, kárpátaljai és délvideki területeken számbavett unitáriusok, a visszafoglalt déli részekben meg számlált görög katolikusok és izraeliták az „egyéb” rovatban mutatnak ki; továbbá zavaró körülmény, hogy ez utóbbi területen az 1931. III. 31-én végrehajtott jugoszláv népszámlálás a reformátusokat s az evangélikusokat egy öszegben tüntette fel.

Az utolsó 30 év nem hozott minden felekezetnek és vallásnak egyforma ará-

nyu gyarapodást. A legélénkebb ütemű fejlődést a római katolikusok javára könyveli el a statisztika, csaknem egy és háromnegyed millióval több római katolikus talált ugyanazon a területen az 1941. évi számlálás, mint az 1910. évi; arányuk ugyanez idő alatt 52.8%-ról 55.0%-ra emelkedett.

Az izraelita vallásnak kivételével egyébként az összes többi felekezet népessége számbelileg megnövekedett; növekedésük mértéke azonban az országot átlagot nem érte el, kivéve a görögkeletieket, így arányszámuk néhány tízedszázalékkal megesappant, az unitáriusoknál az egytized pontosságig kimutatott viszonyszám nem mutat változást. A görögkeleti népesség erős megduzzadásához — kétségtelenül jó szaporodásuk mellett — hozzájárult az is, hogy a cseh uralom alatt nagyszámu görög katolikus tért át — nem ritkán propaganda vagy kényszer alatt — az ortodox görög felekezetre.

A közismerten jól szaporodó görögkatolikusoknak 300.000 lelket megközelítő gyarapodása részben azért nem volt elegendő ahhoz, hogy az összes népességben elfoglalt 1910. évi arányukat

megtarthassák s így arányszámuk három évtized alatt 11.9%-ról 11.6%-ra csökkent; viszonylagos súlyukat tekintve, valamivel még nagyobb a református és az evangélikus felekezetek vesztése, amennyiben az összes népességhez mért viszonyszámuk 19.6%-ról 19.0%-ra, illetve 5.5%-ról 5.0 százalékra morzsolódott le.

Mint már utaltunk rá, 1910—1941 között az izraelita vallású népesség mutatja a legnagyobb visszaesést. Számuk mintegy 30.000 lélekkel fogyatkozott meg, ugyanakkor arányuk 6.2%-ról 4.9%-ra esűszott le. A városlakó zsidóság vitális erőinek lassu kimerülését kell feltételezni ez adatok alapján, bár kis mértékben a kikeresztelkedések, valamint az utóbbi évek kivándorlása is ritkíthatták soraikat.

Az „egyéb” alatt összefoglalt felekezetekhez tartozó népesség nagyarányu megnövekedését főképp a baptista egyház igen magas áttérési nyeresége okozza s a külön ki nem mutatott baptista vallású népesség száma 1941-ben 36.422 volt.

Milyen sorrendben fizetik a szeptemberi hadisegélyeket

Nagyvárad thj. város adóhivatala 5376—1943. adóhiv. szám alatt közli a szeptember havi hadisegélyek kifizetésének sorrendjét.

A városi adóhivatal tudomására hozza az érdekelteknek, hogy az 1943. év szeptember havi hadisegélyeket a következő sorrendben fogja kifizetni:

I. Adóhivatali pénztár (városháza, földszint 10. számú szoba): 1943. szeptember 1-én 351-től 700-ig. Szept. 2-án 701-től 1050-ig. Szept. 3-án 1051-től 1407-ig. Szeptember 4-én 1-től 350-ig terjedő sorszám alatt törzkönyvezett hadisegélyeket.

II. Városi főpénztár (városháza, földszint 1. számú szoba): 1943. szeptember 1-én 1601-től 1850-ig. Szeptember 2-án 1851-től 2100-ig. Szeptember 3-án 2101-től 2400-ig. Szeptember 4-én 1408-tól 1600-ig terjedő sorszám alatt nyilvántartott hadisegélyeket.

III. A közérdekű munkaszolgálatosok hadisegélyét a főpénztár fizeti ki f. évi szeptember hó 6-án.

Figyelmezteti az adóhivatal az érdekelteket, hogy a fenti sorrendben szigorúan ragaszkodni és kivételt senkivel szemben sem fog tenni.

Kereskedelmi levelek illette

Az újabb életbeléptetett kormányrendelet értelmében a feltételes illetékmentesség nem terjed ki az olyan levélalakban kiállított okiratokra, amelyet mind a két szerződő fél aláírt, továbbá az olyan levélre, amelyre a másik fél az ügylethez való hozzájárulását rávezette és azt a levélírónak visszaadta. Ezerint tehát a levélalakban kiállított okirat illetékköteles. E magyarázathoz nyilvánvaló, hogy a kereskedelmi életben általában szokásosak azok a levelezések, amelyekkel a vállalatok a hozzájuk érkezett levelek vételét azok szövege szerinti másolata kapcsán elismerik azért, mert ezen elismerő levélben csupán az egyik szerződő félnek az aláírása szerepel, okiratnak nem minősíthetők és így az újabb rendelkezések szerint feltételes illetékmentesek (Magy. Tud.)

Sajtótermékek tömeges lefoglalása

A budapesti bír. törvényszék vizsgálóbírája ismét több sajtótermék lefoglalását rendelte el. Lefoglalták és elkobozták a Weinstock Ernő által kiadott, a Tolnay nyomdában előállított, a kolozsvári Mátyás király szobra mellett a Romulus és Rémus szobrot ábrázoló képes levelezőlapokat és a vonatkozó fényképfelvételekről készült eredeti lemezeket. Lefoglalták a Juracek Ferenc nyomdájában előállított „Szolgálati időm emlékére” felállított képes ábrázolást. Elkobozták az ismeretlen helyen előállított „Munkások, parasztok, polgárok! feliratu röpiratot”. Az olasz fasizmus megbukott”. „Amnesztiát a politikai foglyoknak” feliratu röpiratot. A Schultz nyomdában előállított Kémery Imre honvédszázados hallmivainak hazahozatalára alakult bizottság által kibocsátott körlevelet, végül az ismeretlen helyen előállított „Magyar nemzeti szocializmus az élet, zsidó uralom a halál” feliratu röpiratot. (Magy. Tud.)

Nem tudnak ártani a partizánok Ukrajna kitűnő termésének

Megszálló magyar és német erők eredményesen hajtották végre fontos feladatukat

A Tabori Ujság jelenti: Sztalin rádiófelhívás útján parancsot adott az orvlövészeknek és orvlövésznöknek, hogy most, amikor a keleti háborúnak heves és döntő szakja következik, minden erejüket vessék latba, hogy a támadó orosz hadsereg munkáját megkönnyítsék a frontokon és a harcok ellenséget minél jobban zavarják, hátráltassák. Az orvlövészek főfészke tulajdonképpen a brajanszki erdő, amely egészen Moszkvaig északkeleti irányban és állítólag az erdőn át érintkeznek az orvlövészek Moszkvával, az orvlövész parancsnoksággal.

Egyik feladata volt eddig az orvlövészeknek, hogy az ukránai termései betakarító munkálatait zavarják

és lehetetlenné tegyék. Szabotázs kísérletek útján próbálták felgyújtani az ukránai gabonát és az értékes orosz nyersterményeket.

A moszkvai vezérkar külön vezérkari tisztet küldött ki az orvlövészek ellenállásának megszervezésére. Repülőgépeken éjszaka lövegeket és szétszedett harkocsikat szállítottak a brajanszki erdőben lévő eldugott repülőterekre. Az orvlövész-bandák kitörése kelet felé azonban minden alkalommal meghiúsult, mert a megszálló magyar és német erők a bandákat szétszórták, vagy megsemmisítették. Az ősz beálltával a tisztogató hadjárat újra megindul az erdő bandái ellen.

Megtartotta a Katolikus Diákokotthon Mozgalom első nagyváradai gyűlését

Gondolatokban gazdag előadások hangzottak el az előadásokon

Nagyvárad, aug. 28. Országszerte szervezkedik a Katolikus Diákokotthonmozgalom s mindenütt nagy érdeklődés kíséri ezt az országos jelentőségű és nagyfontosságú megnyilvánulást. Városunkban ma tartotta a meginduló mozgalom szervező gyűlését.

A zászlóvontó ünnepség a premontrei gimnázium dísztermében történt szombaton fél 12 órakor. Először a közönség elénekelt a Himnusz, majd dr. Gyöngyössi István táblai főügyész mondott elnöki megnyitót. Beszédében hangzott dr. Gyöngyössi István, hogy az A. C. által elindított katolikus diákokotthon-mozgalom létrehozásában össze kell fogni városunk társadalmának is, mert elsőrangú nemzeti érdek fűződik ahhoz, hogy felnövekvő ifjúságnak a család nevelő szellemét el ne veszítse, hanem kiegészítse és elmélyítse.

Utána dr. Kosztersitz József pápai kamarás, a pesti Szent Imre kollégium igazgatója ünnepi beszéd keretében megajzolta az utat, amely a két otthon, a család és a kollégiumi nevelés között van. Az ifjúság nevelése csak akkor halad helyes mederben, ha a kollégium folytatni fogja azt, amit az otthonnak kell nyújtania. Majd gyakorlati példákkal bizonyította a két otthon összetartó munkájának a szükségességét.

Dr. Kosztersitz József előadása után dr. Szalay Elemér városi zeneiskolai igazgató előadása következett.

Balogh József MÁV főmérnök, emerkána subpriorja „A Katolikus Diákokotthon mozgalom és az anyák” címen tartott előadást. Mindkét előadó a szülői otthon nagy jelentőségéről beszélt és kifejezte azt a nagy aggodalmat, amely a szülők szívében él, amikor elhagyja a féltve őrzött gyermek, a család szemefénye az otthont. Nem közömbös a szülők részére, hogy hova kerül a gyermek. Minden munka és aggodalom, a nevelés legszebb eredménye is kárhavész, ha nem tudja a szülő biztosítani azt a nevelést, amelyet a szülői otthonban kapott a gyermek. Nemcsak hogy kárhavész, de mérhetetlen kár és boldogtalanság lehet a következménye, amely a gyermek egész

életére, sőt örök életére is hatással lehet. Ezért a szülők nagy megnyugvással veszik tudomásul a meginduló mozgalmat.

Dr. Mártonffy András egyetemi hallgató a Katolikus Diákokotthon-mozgalomról beszélt az egyetemi ifjúság szempontjából. Előadása végig vonult vezető gondolatként, hogy az ifjúság az örökké megújuló nemzet és ezért a legnagyobb gonddal kell feléje fordulni. Az egyetem ad tudományos képzést, de nem tudja megadni a nevelést. Az ifjúság érzi ennek a szükségét. A nagy-nemzeti cél megvalósulásával nem fog kárba veszni a nagy áldozat, amelyet a magyar társadalom hoz, akkor, amidőn pártfogásába veszi a Katolikus Diákokotthon-mozgalmat.

Ennek a gondolatnak a szolgálatába állott Góg Tamás középiskolai tanuló beszéde is, amely a középiskolai tanuló jövő reményességének megvalósulását várja a Katolikus Diákokotthonoktól.

Schiller Ferenc KIOE kiküldött az iparos ifjúság szempontjából szólott a mozgalomról. Hangzott, hogy az iparos ifjúság két szempontból tartja fontosnak, hogy gondoskodás történjen a főiskolai ifjúság megfelelő neveléséről. Az egyik az a szempont és ez a legfontosabb, hogy innen kapja az iparosság a maga vezetőit s így nemcsak az intelligenciának, hanem az iparosságnak a jövője is függ az otthonoktól. A másik szempont pedig az, hogy már iparosaink között is szépszámmal vannak és a jövőben talán méginkább lesznek főiskolát végzett iparosok és kereskedők.

Dr. Hell Imre, az A. C. országos titkára ismertette a hercegprimás felszólítását a Diákokotthonmozgalomról, majd egy-két gyakorlati megvilágításban ismertette a mozgalom jelenlegi helyzetét. Feleletet adott arra a kérdésre, hogy mi lesz azzal a pénzzel, amelyet erre a célra összegyűjtöttek. A pénz a vezetőség azonnal ingatlanra fordítja és máris sokkal többet vásárolt, mint amennyi pénz rendelkezésére állott. Az A. C. a legnagyobb életrevalósággal vezeti a mozgalmat és épp ezért a közönség nyugodtan pártolhatja. Arra vonatkozólag még nem történt döntés, hogy

hol és mikor épülnek a diákokotthonok. Mindenesetre a vezetőség arra törekszik, hogy az országos és helyi érdekeket összeegyeztesse. A vezetőség törekvése továbbá az, hogy ne luxus, hanem olcsó diákokotthonok létesüljenek.

A gazdag műsort dr. Schriffert Béla apostoli kormányzó helynök szavai zárták be. Megköszönte az előadók munkáját és annak a reményének adott kifejezést, hogy Nagyvárad társadalmának megérti a nehéz idők intő szavát és nem engedi pusztulni a magyar ifjúságot, a nemzet jövőjét. Áldozatot kíván ez a magyar és a nagyváradai társadalomtól, de az áldozat csekélynek tűnik fel majd, ha odaállítjuk abba a nagy nemzeti építő gondolatba, mely a Diákokotthon mozgalomból kifarjad.

A pápai himnusz elénekülésével ért véget az ünnepség. (V.)

Tartózkodunk a vízpazarlástól!

Nagyvárad thj. város polgármestere a következő felhívást adta ki:

Tekintettel a nagy szárazságra és vízhiányra, felhívom a város közönségének figyelmét arra, hogy a vízpazarlástól tartózkodjék, a vízcsapokat csak a víz-vétel idejére tartsa nyitva, mert a Víz-műnek rajta kívül álló okokból nem áll módjában a termelést tovább fokozni.

Felhívom továbbá a közönség figyelmét, hogy mindennemű öntözés vagy locsolás csak kézi locsoló-edénnyel szabad és e célból tömlőt használni szigorúan tilos.

Felhívásom be nem tartása esetében kénytelen leszek a vízszolgáltatásban korlátozást elrendelni.

Baktériumtenyésztés tyúkjúrában

mozdulatlan, jól festhető kis testcskéik. Nem sikerült azonban még megállapítani, hogy a baktériumok, vagy protozoák csoportjába tartoznak-e? Szaporodásukhoz élő szövetre van szükségük. Ezt a tényét az oltóanyag nyerésénél értékesítették. A kiütéses tyúsz kórokozóját ezért újabb a tojás sárgájában, vagy élő tetvek belében tenyésztik. E célból a tojást a körököző befecskendezéssel megfertőzik. A szűrés helyét azután ismét elzárják és 10 nap után a tojás sárgáját óvatosan kiemelik a tojásból és megkezdik az oltóanyag előállítását. Ezen oltóanyag a veszélyeztetett területek egészségének lakosságának beoltásához van szükség. (MNK.)

Szolgálatos gyógyszertárak:

III. CSOPORT:

KIGYÓ gyógyszertár, Bémer-tér 1 (Reisz I.) 15-68.

II. RÁKÓCZI F., Szacsavay-u. 28. (Csanda E.) 17-47.

OROSZLAN gyógyszertár, Mussoliní-tér 14. (Mihályi L.) 32-91.

MADONNA gyógyszertár, Sztaroveszky-u. 20. (Dr. Medvigy F. bérlő Feder Vilmos) 33-67.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombat reggelig tart.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETESI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

Boris bolgár király tul van az éleveszélyen

Szofia. (MTL) A Német TI jelenti: A bolgár király egészségi állapotáról pénteken délután 4 órakor a következő jelentést adták ki: Néhány nappal ezelőtt a király Ófelsége hirtelen megbetegedett. Betegsége kezdetől fogva igen súlyos volt és a beteg állapotában különböző ingadozások mutatkoztak. A betegséget orvosi tanácskozáson kellő időben és határozottan felismerték. A pénteken bekövetkezett javulás, azt a reményt nyújtja, hogyha új komplikációk nem lépnek fel, a veszély elmúltak tekinthető.

Szofia. (MTL) A Német TI jelenti: Boris király megbetegedésének híre villámgyorsan terjedt el egész Bulgáriában. A lakosság nagy érdeklődéssel kíséri az uralkodó állapotáról kiadott jelentéseket és tömegesen fordul a templomba egészségéért könyöroggni.

SENKI SEM NÉLKÜLÖZHETI AZ ÜVEGBIZTOSÍTÁST. Az üvegek igen gyakori, annak helyreállítása biztosítás nélkül súlyos teherterhelés. Ebben a biztosítási ágazatban is szívesen szolgál felvilágosítással az 1857-ben alapított legregibb, immár 85 éves **ELSŐ MAGYAR ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ TÁRSASÁG** helyben: Szent László-tér 2. szám alatt.

DR. HLAJKY ENDRE FŐISPÁN ÉS DR. SOÓS ISTVÁN POLGÁRMESTER TISZTELŐ LÁTOGATÁSA DR. SCHEFFLER JÁNOS SZATMARI PÜSPÖKNÉL. Szatmárról jelentik: Dr. Hlajky Endre főispán és dr. Soós István polgármester, akik hivatalos ügyben Szatmáron tartózkodnak, szombaton délelőtt tisztelgő látogatáson jelentek meg dr. Scheffler János szatmari püspöknél, aki tudvaleg a nagyváradi egyházmegye apostoli kormányzója is.

A Református Szilágyi Erzsébet Leánygimnáziumban a 9222-1943. sz. vkminiszteri rendelet értelmében a javító, magán- és különbözeti vizsgálatok szeptember 2., 3., 4. napjain lesznek. Jelentkezés és számbavétel szeptember 1-én. Az 1943-44. tanévre szóló pótbéírások ideje október 28-30. napjain. A tanítás kezdete november 3. Az iskolai év ünnepélyes megnyitására idejét később közöljük. Az igazgatói irodában a szülők és növendékek délelőtt folyamán iskolai ügyekben mindig felvilágosításokat kaphatnak. — Távbeszélő számunk: 18-61. Igazgató: é. g.

Hogyan lehetne

csinos, jó alakom?

Ha jó fuzót rendel

Formásító strandfűzők hozott anyagból.

Kovács Sándorné-nál;

Szent Gellért-u. 10. Niigesz-telep, mely alakját a mai divat vonalaihoz alakítja át. (Repülő-hídon át)

Hítes mérnöki intézmény életre hívását kéri a Kamara. A Magyar Tudósító jelenti: A Mérnöki Kamara felterjesztést intézett az iparügyi miniszterhez, a hítes mérnöki intézmény életre hívása ügyében. A városrendezésről és az építésügyről szóló 1937-es törvény erre felhatalmazást ad a miniszternek, de a törvény életbelépése óta erre intézkedés nem történt. Rámutat a Kamara, hogy a hítes mérnök, mint megköveteltetés nélkül működő szerv, alkalmas a nagy mezőgazdaságfejlesztő programban jelentkező számos műszaki feladat ellátására, különösen a falu, illetve a mezőgazdasági üzemek műszaki szükségletének kielégítésére. Megfelelő jövedelem biztosítása mellett a hítes mérnöki jogosítványokra szépszámmal történnek jelentkezések. A kamara el is készítette az erre vonatkozó rendelettervezetet.

BUTORT színeset MEZEI-től

Háló, kombinált és előszobák. Konyha újítások Szabadság-utca 12. (Szacsavay-utca 48.)

VIZSGÁLATOK ÉS BEIRATÁSOK A SZENT LÁSZLÓ GIMNÁZIUMBAN. A nagyváradi m. kir. áll. Szent László gimnáziumban a tanév elején tartandó vizsgálatok sorrendje: Javító vizsgálatok augusztus 30., 31-én, szeptember 1-én. A VIII. o. magántanulók vizsgálatok: aug. 30., 31-én (írásbeli), szeptember 1-én (szóbeli). I-VII. o. magántanulók vizsgálatok: szeptember 2., 3-án (írásbeli), szeptember 4., 6., 7-én (szóbeli). Javító érettségi vizsgálat: szeptember 3., 4-én. Érettségi írásbeli vizsgálat: szeptember 2., 3., 4-én. Érettségi szóbeli vizsgálat: szeptember 6., 7-én. A 9222/1943. V. K. M. rendelet értelmében a pótbéírások október 29., 30-án lesznek. A tanítás kezdete november 3. Igazgatóság.

HERKULES ÉS KUPA SÖR Kedvre hangol, hűt megöl! **DREHER HAGENMAGHER** gyártja, Vigyázzon Kend a márkárai!

SZABÓ FERENC gyorsíró és gépiróiskolája

Nagyvárad, **Sal Ferenc utca 12. sz.** — Telefon **29-78** (Eng. sz.: 3329-1941-42). — Kezdek és haladók részére új tanfolyam **szeptember 6-án** kezdődik. Beiratkozás hétköznapokon a hivatalos órák alatt. Vidékieknek 85 százalékos vasúti kedvezmény.

KATOLIKUS ISTENTISZTELET A HEGYI KULTURHÁZBAN. (Nagyvárad.) Vasárnap d. e. 10 órakor szentmise és szentbeszéd lesz a Hegyi Kulturházban. A szentmisét és szentbeszédet **Gálffy Sándor** apátplébános mondja.

A Gróf Tisza István Lovasgyegetület Vágató és Ügető versenyei NAGYVÁRADON (a repülőtéren) 1943. szeptember 4., 5 és 8-án délután 2 órai kezdettel.

SZEMÉLYI VÁLTOZÁSOK A JÁSZÓVÁRI PREMONTREI KANONOKRENDBEN. Dr. **Gerinczy Pál** jászóvári, leleszi váradhegyfoki prépost-prelátus rendjében a következő személyi változásokat eszközölte: **Jászóváriban Szántó Fidél** központi főpénztáros, a jászói erdőgazdaság felügyelője; dr. **Szabadka Medárd** központi háznagy, főiskolai tanár; **Bárczy Valér** préposti szertartó; **Orosz Marián** a klerikusok prefektusa, a Hittudományi Főiskola tanulmányi felügyelője; **Hutás Pongrácz** préposti titkár; **Domokos Szilárd** préposti aktuárius, főiskolai lektor. **Váradhegyfokon Labancz György** a nagyváradkörnyéki erdőgazdaság felügyelője. **Leleszen Kocsis Julián** hitoktató. **Gödöllőn Dr. Szopek Loránd** a gimnázium magyar tagozatának igazgatója; **Szentjóni Szaniszló** igazgatóhelyettes; **Knüppel Ottokár** konviktsi lelkiigazgató, a rendi posztulánsok prefektusa; **Fényi Ottó** konviktsi prefektus; **Ágoston Godefrid** h. tanár; **Rácz Gergely** h. tanár, konviktsi prefektus. **Nagyváradon Borbély Rudolf** tanár, igazgatói irodavezető. **Kassán Bertalan Béda** h. tanár, konviktsi prefektus. **Rozsnyón Gedeon Elek** tanár; **Czeplédi Gáspár** hittanár. **Budapesten Dr. Kumorovits Bernát** egyet. m. tanár, a Rend történetének megírására irányuló munkálatok vezetője. **Budafokon Rétfalvi Győző** hittanár; **Hüvösvölgyi Pál** h. tanár. Az aszonnyvásári plébánia vezetésére **Lukonics Gellért** kapott megbízatást.

Felhívás!

Állati etetésre alkalmas főtt darált hús, pacal és vér kapható. Kiadás: hétfő és csütörtök kivételével délután 2-4-ig. Nagyvárad **HUSIPAROSOK SZÖVETSÉGE**, Közvágóhid. Távbeszélő: 19-31. szám.

Húsbőség van a városban, csak a közönség nem tud róla

Nem tudja elhelyezni a jégkamrákban a mészárosok által visszaadott húst a Közélelmezési Hivatal

Nagyvárad, augusztus 28. Talán lehetetlenül hangzik az alábbi híradás, azonban, mint való helyzetet, az illetékesektől nyert komoly információ alapján meg kell hogy írjuk.

A közönség az utóbbi időben egyszerűen tudomásul veszi, ha a megszokott mészárosnál elfogyott a hús és arról panaszkodik, hogy húsnélkül maradt. Ezzel aztán be is fejezte ezt a kérdést, ahelyett, hogy más üzletben, több helyen érdeklődnék.

Vannak megrögzött ácsorgók, akik valószínűleg tájékozatlanságuk miatt már hajnaltól álldogálnak órák hosszat egy-egy mészárszék előtt, persze a készletből nem jut mindenkinek, aminek még nagyobb felháborodás a következménye.

Mindezekkel szemben a Közélelmezési Hivatal vezetője azt a nyilatkozatot adta munkatársunknak, hogy ez a kérdés fordított helyzetet teremtett. A Közélelmezési Hivatalnak az okozott gondot, hogy nem tudja elhelyezni a vágóhid hűtőkamaráiban a mészárosok által visszaadott, leginkább marha-, vagy borjúhúst.

A különös helyzetre való tekintet-

tel, lapunk utján is felhívják a közönség figyelmét arra, hogy hús megfelelő mennyiségben van s ha az egyik vagy másik hentesnél elfogyott, keressenek más üzletekben is, mert tekintettel a forró kánikulára, hosszabb ideig a mészárosoknál nem tartható hús, azt a vágóhidra kell visszavitetni, ott pedig nincs már hely a húsfogyasztásra.

Végeredményben helyesen teszi a közönség, hogyha nyugodtan és a régi szokás szerint vásárolja ezt a rossz hírbe került élelmiszeri cikket. A Közélelmezési Hivatal kéri a közönséget, hogy panaszával forduljon hozzá orvoslásért.

Tisztviselői étkezde
 a Kat. Körben
Ebédmenü P 2•10
 Szilágyi Dezső u. 5. Telefon 18-50

Ipartestületi hírek

A Vas- és Fémipari Szakosztály felhívja tagjai figyelmét, hogy szesz és enyv utalványukat a legrovidebb időn belül vegyék át a szakosztályi irodában, mert különben az utalvány hatályát veszti. Továbbá értesítjük a bádigos mestereket, hogy a kiutalt cement átvétele végett f. hó 30-án jelentkezzenek Antony és Vargha cégnél. Elnökség.

A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textil Iparosok szakcsoportja értesíti tagjait, hogy folyó hó 31-én, kedden este fél 8 órakor taggyűlést tart. Felkérjük a szakosztály minden tagját, a napirend fontosságára való tekintettel, saját érdekében mindenki okvetlen megjelenni szíveskedjen. Elnökség.

A Nagyvárad és Vidéke Ipartestület Ruházati és Textil Iparosok szakcsoportja értesíti tagjait, hogy azon iparosok, kik az augusztus havi faszénutalványukat nem vették át, a szakosztályi irodájában azok átvétele végett okvetlenül jelentkezzenek. Elnökség.

Bolsevista térhódítás Angliában

Írta: Horsi Seeman, az Antikomintern szerkesztője

A zsidó Alexander Abranow a „Trud” című moszkvai szakszervezeti lap 306—6643. számában nemrég cikket közölt, amelyben beszámolt a bolsevista propaganda hatalmas előrehaladásáról az angol-amerikai országokban s kézzelfogható példákat a legnagyobb megelégedés hangján bizonyítja, hogy a plutokrációk minden téren készséggel kitérnek a bolsevisták előtt.

Mivel Anglia számára teljesen kilátástalanná vált a tengelyhatalmak elleni háború megnyerése, ugyanazok a vezető angol férfiak fáradoznak a propaganda minden eszközével „a két világ közötti közös nyelv” megteremtésén — hogy Stafford Cripps szavaival éljünk, — akik régebben világosan felismerték a bolsevista veszedelmet és óvták népüket tőle.

Hogy a bolsevista véradót megtarthassák a maguk számára, Anglia fővárosát a bolsevista tömegtüntetések városává tették: piros drapériával bevont szónoki emelvényeket állítanak fel és dicsőimnuszokat zengnek Szatlinról, sőt „Moszkváért imádkoznak”. Bolsevista plakátok, képek, könyvek és agitációs iratok árasztják el az országot. A vöröset, mint divatszínt ajánlják és egyik szovjet filmet a másik után mutatják be.

Miközben az angolok ilyen teljességgel méltatlan módon odaadják magukat a bolsevista propaganda kívánságainak, amely minden kultúr-nemzetre nézve beláthatatlan káros következménnyel jár, a bolsevisták az Anglia számára szükségessé vált kényszerházasságtól teljesen függetlenül fejtik ki a maguk bolsevizáló tevékenységét. Már hosszú idő óta

szövegetik ide-oda a titkos szálakat. Lassan, de szüntelenül csepegtetik a bolsevista mérget az angol közélet és közvélemény csatornáiba. Amikor az elmúlt év április 22-én Maiszky zsidó nagykövet a Finsbury-be felállított vasbetonból készült Lenin-szobrot felavatta, a bolsevisták nagyon elégedettek voltak a komintern eredményes működésével, amelyet ma már teljesen szabadon fejthetnek ki Angliában.

1

Az angliai bolsevista pártot 1920-ban, a londoni Canon Street Hotelben tartott gyűlés alkalmával alapították meg, amelyen a különböző forradalmi csoportok képviselői vettek részt. Addig két bolsevista párt volt: az egyiket Sylvia Pankhurt ellenőrizte, aki szoros kapcsolatot tartott fenn a moszkvai Kominternnel, a második „A III. internacionale brit szekciójának” nevezte magát. Ezt a gyűlést az angliai bolsevista párt születése órájának tekinthetjük, mert összeolvastotta mindazokat az elemeket, akik addig nem folytattak egységes agitációt. 1922-ben, moszkvai vezetés alatt átszervezték a bolsevista mozgalmat és az agitáció súlypontját a sejtek és egyesületek munkájára helyezték, amelyek leplezetten folytatták a párt által megkírt homlasztó és uszító tevékenységüket: az angol nép körében Gyársejteket, utcasejteket, politikai sejteket és magvakat szerveztek, amelyek által számtalan szervezethez az alapját rakták le.

1924-ben (Loszovszki moszkvai propaganda zsidó bizalmas levele alapján, mely szerint: „A mozgalomnak nemzeti elnevezést kell adnotok!”) hozzáálltak az egységes front megalapításához és életre hívták a „National Minority Movement” (Nemzeti kisebbségi mozgalom) szervezetet. Ez a szervezet összeköttetésben állott valamennyi szakszervezeti alosztállyal és 1925-ben már azzal dicsekedett, hogy szervezetség és erősség tekintetében felülmúlja az eredeti bolsevista pártot. Erre való tekintettel Moszkva indíttatva érezte magát, hogy az „NMM” részére folyósított szubvenciót a pártéhoz képest lényegesen felemelje. 1930-ban megalapították a „Rank and File Movement”-eket (Sor és tag-mozgalmakat), amely 1936-ban 250.000 tagot számlált. Az angliai bolsevista párt másik jelentős segédszervezete a „National Unemployed Workers Movement” (A munkanélküliek nemzeti mozgalma), amelyet már 1921-ben megalapítottak. Éhségmeneteleket szerveztek és munkanélküli csoportokat vittek Londonba, hogy ott bolsevista tüntetéseken vegyenek részt. A munkásság között működött végül a „Friends of Soviet Russia” (Szovjet-országok barátai) szervezet, a „Society for Cultural Relations with Russia” (Az angol-orosz kultúráis kapcsolatok ápolására alakult társaság, amely a magasabb körök számára felel meg. Az alsóházi tagok befolyásolására és megnyerésére alapították az „Anglo-Russian Parliamentary Committee”-t. Érdekes, hogy létezett egy úgynevezett „The League against Imperialism” (Az imperializmus elleni liga) is, amely a brit gyarmatok és domíniumok lakossága körében agitált, hogy szakadjanak el a brit uralomtól.

2

A német-szovjet háború kitörésével az angliai bolsevista agitáció újabb lendületet vett. Most már nem tartották szükségesnek, hogy a régebben kínos igyekezettel gyakorolt alcazást továbbra is fenntartsák, hanem a történetek után úgy hitték, hogy most már a kormány jóváhagyásával nyugodtan folytathatják agitációjukat a Szovjetunió mellett. Felszólították az angol munkásságot, hogy fokozott munkateljesítménnyel támogassa Moszkvát a Hitler és a fasizmus elleni harcában. Ebből a célból angol-szovjet üzemi tanács alakítását határozták el. Ezáltal természetesen nemcsak a Szovjetországnak megígért segítséget akarták előmozdítani hanem egyidejűleg az angol munkásságot is meg akarták nyerni a végcél: Anglia bolsevizálása érdekében. — amint azt a különféle hadfelszerelési üzemekben megtartott tanácsválasztások is bizonyítják.

De az angliai bolsevisták egyáltalán nem elégszenek meg azzal, hogy a munkásságot felzútsák és a bolsevista forradalom számára éretté tegyék, hanem — amint a magasrangú anglikán egyházi méltóságok gatlás nélkül bolsevistabarátt megvilátkozásai is bizonyítják — már Anglia lakosságának többi rétegei is alaposan behódoltak a bolsevista befolyásnak

Gépjárművezetőképző (autó és motorkerékpár) magántanfolyam

kezdődik szeptember 1-én este 7-kor. Beiratkozni lehet az iskola ircdájában d. e. 10—11-ig, este 3—től 6-ig Ritoók Zsigmond utca 15. szám. Telefon 22—09. (Andrieka garage)

mégpedig elsősorban az anglikán egyház és egyetemek. Nagybritannia vezető pártjai és a hozzájuk közel álló parlamenten kívüli csoportok — nem ritkán zsidó vezetés alatt — már hosszú esztendők óta hozzájárultak ahhoz, hogy Anglia bolsevizálására előkészítsék a talajt. Ugyanezt a célt szolgálták a Nemzetközi Művészek, Nemzetközi Írók, továbbá a színházi és filmevadászatok angol szekciói, amelyek külsőleg politikamentes egyesületekként leplezték magukat és állításuk szerint „A béke megteremtésén” és „a népek megértésén” dolgoztak.

3

A bolsevista agitáció az angol ifjúság körében kezdődik. Az ifjúság számára megalapították a „Young Communist League” (Ifjú kommunisták ligája) szervezetet. Hogy befolyásolási körüket még jobban kiterjeszthessék, a bolsevista ügynokok igyekeztek behatolni a nemzeti ifjúsági egyesületekbe is. Az iskolákban sejteteket szerveztek és a magasabbfokú tanintézetekben „politikai vitákat” rendeztek a tanulók között. Hasonlóképpen az egyetemi ifjúságot is be-szervezték a bolsevista klubokba, ahol aztán világszerte megdolgozták őket. Számos diákegyesület mar külső elnevezésében is kifejezett adótt szélsőbaloldali beállítottságúnak, így például: „Az ifjú bolsevisták ligája”, stb. Különösen az oxfordi és cambridgei egyetemek hallgatói szállnak síkra a bolsevista eszmékért. És ha az ember meggondolja, hogy ezek a diákok részben mint tanárok működnek majd az angol nép között, akkor beláthatjuk, hogy már be is zárult az angol ifjúság bolsevizálásának gyűrűje. Néhány évvel ezelőtt az állami tanítóegyesület elnöke gondoktól terhelten hangoztatta, hogy a bolsevista agitáció, amelyet a tanügyi személyzet folytat a tanuló ifjúság körében, egyre nagyobb méreteket ölt.

A dolgoknak ilyen fejlődésén nem is csodálkozunk, ha meggondoljuk, hogy az angol főiskolákon milyen nagy számban vannak képviselve a zsidó tanerők. Közöttük rengeteg emigráns is akad, Németországból és a többi európai államokból. Már 1938-ban egyedül Oxfordban 41 zsidó professzor működött, Comridge is csaknem elérte ezt a számot, de London mindkettőjüket túlszárnyalta, mert ott nem kevesebb mint 80 zsidó egyetemi tanár működött. Amint a hivatalos adatokból kitűnik, 1938. novemberéig csuán Németországból 251 emigráns zsidó professzor került az angol egyetemekre és főiskolákra. Az angol főiskolák elzsidósodására nézve ugyancsak rendkívül jellemző, hogy az angliai fővárost a londoni egyetem disztoktorává avatták és hogy e télen London egy zsidót választott főpolgármesterévé. A zsidó-bolsevista bacillus már annyira szét-bomlasztotta az angol szellemet, hogy a régebben olyan büszkén hirdették

HA

melege van,
szomjas,
fáradt,
gyenge,
ingerlékeny,
levert,
izgatott,
ideges,
kimerült,
álmatlanságban szenved,
estélyt rendez,
lakodalmat tart

és ha súlyt helyez egészségére,
mindenki, mindenkor és mindenütt csakis

DREHER HAGGENMACHER

Nagyvárad Sört igyék

KUPA világos sör, HERKULES barna sör
üdítő, tápláló, erősítő, olékony kenyér

angol gondolat-szabadság teljesen függő viszonyba került a bolsevista gondolkozásmódtól. Diákok és professzorok, konzervatívok és bíboros érsekek ma már mind ellentmondás nélkül engedelmessékednek Moszkva utasításainak.

Amikor az angliai zsidók a Németország elleni háború létrehozásával elérték céljukat, mindjárt megváltoztatták magatartásukat az angolokkal szemben, mert érdekközösségük ezzel már véget is ért és ma már megvannak győződve arról, hogy Anglia ebből a háborúból csakis, mint letört hatalom kerülhet ki. Éppen ezért a zsidó bolsevizmus Angliában egyre jobban követelőző társként lép fel abban a tudatban, hogy nemcsakára elérkezik az idő, amikor Sztalin a csődbement angol birodalom felépítheti a bolsevista világuralmat. Sztalin ezzel Lenin végrendeletét Sztalin végre, aki a bolsevizmus világforradalmi eszméit minden erre alkalmas országra ki akarja terjeszteni. Angliának háborús szövetséget Moszkvával már rég megmérgezte az egész angol életet. Ez a mérgezés egyre jobban terjed, mivel Anglia nincs abban a helyzetben, hogy a bolsevizálásnak radikális eszközökkel megálljt parancsoljon.

(Világszolgálat.)

Vasárnap bucsuzik dr Tempfli István a Katolikus Legényegylettől

Nagyvárad. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor ünnepélyes keretek között bucsuztatja a Nagyvárad Római Katolikus Legényegylet a Szatmárra távozó igazgatóját, Tempfli Istvánt.

Az ünnepélyt az egylet székházában tartják meg, Mellau István egyházi elnök vezetésével. A gyűlésen megjelennék az egyleti tagok teljes számmal.

Közáport zúditottak egy Pázmány Péter-utcai ház erkélyére

Nagyvárad. Tegnap este ismeretlen egyének a Pázmány Péter-utca 1. számú ház erkélyére eddig ki nem derített célból valóságos közáport zúditottak.

Az erkélyen az egyik ismert vármegyei főorvos hűsült családjával. Szerencsére baleset nem történt. A főorvos azonnal jelentést tett a IV-es számú rendőr őrszobára az esetről és bevezették a vizsgálatot.

Sajnos, a közelben rendőrszem nincs kirendelve, s így tartani lehet attól, hogy a garázda emberek megismétlik tettüket.

Október 3-án kezdődik a téli időszak

Mint az illetékes hatóságok elhatározták, a nyári időszakot október 2-án megszüntetik és ezzel október 3-án életbelép a téli időszak. Október 2-áról 3-ára virradó éjjel tehát az órákat hatvan perccel állítják vissza.

Szigoruan eljárnak azok ellen, akik nem jelentik be megürült lakásaikat

A bejelentés kötelezettsége minden lakosra vonatkozik

Nagyvárad thj. város polgármestere 26.039/1943. szám alatt a következő felhívást adta ki:

A Lakáshivatal vezetőjének jelentése alapján megállapítottam, hogy törvényhatóságom területén még mindig sokan vannak olyan háztulajdonosok és házigazdók, akik tulajdonukat képező, illetve gondozásukban lévő házban megürült lakást nem jelentik be, hanem azt a Lakáshivatal tudta és beleegyezése nélkül bérbeadják, vagy saját használatukba veszik.

Ismételtlen felhívom Nagyvárad thj. város háztulajdonosait és házigazdókat, hogy a tulajdonukat képező, vagy gondozásukban lévő házban megürült lakást a 6740—1941. M. E. sz. rendelet 10. §-ának 2. bekezdésében foglaltak értelmében kötelesek a Lakáshivatalban, díjtalanul rendelkezésükre álló nyomtatványon bejelenteni, tekintet nélkül arra, hogy régi, új vagy újonnan átalakított lakásról van szó.

Mindazok, akik ezen lakásbejelentési kötelezettségüknek eleget nem tesznek, a lakást a Lakáshivatal tudta és hozzájárulása nélkül kiadják, — vagy saját

használatukba veszik, kihágást követnek el és ezek ellen a vonatkozó jogszabályokban biztosított jog alapján a legszigorubbán fogok eljárni.

Egyidejűleg figyelmeztetem Nagyvárad thj. város lakosságát, hogy azok, akiknek lakásuk van, lakásigénylési kérelmükkel ne forduljanak a Lakáshivatalhoz, mert a 100/1943. M. E. sz. rendelet 5. §-ának 2. pontja alapján mindazt, akinek mint tulajdonosnak, használatra jogosultnak, bérelőnek, albérelőnek a városban, vagy a környékben, ahonnan a városba való bejárásnak külön oka vagy akadálya nincs, az érvényben lévő jogszabályok rendelkezése alapján, bérlelőül kijelölni azt, aki a hivatkozott rendelet 5. §-ának 4. pontja értelmében, 1939. évi szeptember hó 1-ő napja után házában, öröklakásának, szövetkezeti üzletrészenek eladása következtében, vagy azért maradt lakás nélkül, mert a bérleti jogviszonyt az említett nap után megszüntette.

Az ilyen vonatkozású lakásigénylés iránti kérvények minden érdemleges intőzkedés és a fél értesítése nélkül irattárba helyeztetnek.

Törött aranyat becserél,

átalakít, óratokat speciálisan készít aranyból. — Ekszer készítés, javítás

Blóz Zoltán

ékszerkészítő és aranvműves
Szent János utca 3. sz.

SPORT

Bizakodással tekint a NAC a holnapi mérkőzés elé

Rendes körülmények között nyernie kell a zöld-fehér gárdának

Az új bajnoki évad, amelyik a NAC szempontjából olyan biztatóan indult Szolnokon, immár második állomásához érkezik. A NAC második, de hazának első ellenfele a Kolozsvári AC csapata lesz vasárnap délután. A KAC még legrosszabb napjaiban is csodálatosképpen mindig erős ellenfélnek bizonyult és a NAC valahogyan úgy áll a kolozsváriakkal, hogy csak körömszakadtig küzdve kerülte el az alulmaradást. Érdekes az, hogy aránylag erős csapatokat — mint például a Gammát — a NAC itthon is, „otthon” is biztosan intéz el s egyik-másik kis csapat meg sok borsot tör az orra alá.

Vasárnap megerősödött KAC és az ország jelen pillanatban legjobb formában lévő NAC-al fognak „érvelni” egymás ellen. Reméljük, hogy ha a NAC bizonygat is ismét vagy három góllal, a KAC-nak nem fog sikerülni olyan könnyen ötször széthuzni a Mészárossal megerősített védelmet. De semmi sem lehetetlen, így is mindenre a legnagyobb pontossággal és felelősséggel kell felkészülni és beleadni mindent a küzdelembe. Tudjuk, hogy a NAC játékosai tudatában vannak kötelességeiknek és ami tőlük telni fog, azt meg is fogják tenni.

A csapat egyébként ugyanaz, ami Szolnokon volt és — ismétlünk —

ez jelenleg a fővárosi sportkörök nyilvános megállapításai szerint is a legjobb csapat az országban.

A mérkőzésen a következő csapatot áll fel a NAC valószínűség szerint: Vécsey, Mészáros, Onody, Szegedi, Juhász, Deményi, Kovács II., Lóránt, Sárvári, Bodola, Tóth III. Szóba jöhet még esetleg Barna Játka de erről majd a vezetőség dönt mérkőzés előtt.

Vasárnapi NB I mérkőzések

Az NB I. további mérkőzései a következők:

Budapest: Gamma—SalBTC. Vasas—Szolnok, Kispeszt—Ujpest.

Diósgyőr: DiMAVAG — Elektromos.

Debrecen: DVSC—BSzKRT.

Ujvidék: UAC—SzVSE.

AZ NB III. szamosvidéki csoportjának további mérkőzései:

Püspökladányi MAV — Debreceni Villany, Petrozsény SE—Jószerecs, Szatm. VSE — Szatmári SE, Debr. VSE — Nagykárolyi AC, Érmihályfalvi LE — Sz. Törökvs.

Kik szerepelnek az ügétő versenyen

Megírtuk, hogy visszatérünk az ügétő versenyekben nevezett lovakra. Közölhetjük ezuttal, hogy a budapesti pályáról ismert kiváló ügétő lovak közül: Fusz, Figura, Furge, Zala, Zepperl vesznek részt az egyes ügétő versenyekben. Ugyancsak itt lesznek Babatiünder, Csicskás, Saljapin, Graciosa, Irány, Zoli, Perc, Emlék, továbbá Buzavirág, C. Kuki és Csongrád vannak benevezve.

Urköcsisok közül gróf Festetics Ernő Bródy János, Inokay, Szmracsányi László, Zwilling Győző, Polatsék Mátyás jönnek le a váradai versenyekre, az idomárok közül Wiltshire, Marshall, Jónás, Benhő, Hauser és Kovács J. biztosan ígérték lejelvetelüket. Egyes és kettős fogatú versenyek kerülnek lebonyolításra.

Szeptember 4., 5. és 8-án mindhárom napon délután 2 órai kezdettel váltakozó sorrendben lesznek vágató és ügétőversenyek.

Érdekes gyakorlati bemutató a cserépkályka iparban

Nagyvárad. Pénteken délelőtt 10 órakor érdekes, újszerű kályhaátrakás módszerét ismertették az Ipartestület menházában, dr Gyulay József műszaki tanácsnok, Németh István és Vincze Sándor budapesti kályhaspecialisták.

A tanfolyam keretében előadott ismertetés lényegében azt célozta, hogy ezzel a módszerrel 30 százalékos tüzfamegtakarítás érhető el. Az ismertetést végighallgatta dr Hlatky Endre főispán és dr Soós István polgármester. Mindketten nagy elismeréssel nyilatkoztak a praktikus módszeréről. Az előadást az érdekelt iparosok nagy figyelemmel hallgatták végig.

A bemutatót több érdeklődő is végig szándékozott nézni, azonban a rendezőség tévedésből délután fél 5 órára jelezte a meghívókon az előadás megtartását. Így történt meg, hogy a meghívott nagyvárad újságírók sem közölhettek részletes beszámolót, miután csak délután szereztek tudomást az időrend megváltoztatásáról.

Vasárnap este szabadtéri előadás

Nagyvárad és Vidéke Ipartestülete saját székháza udvarán 1943 augusztus 29-én, vasárnap délután 7 órai kezdettel szabadtéri előadásban hadiárvái és aggmenháza javára színrehozza Tóth Elek „Falurossza” című színművét. A népszínmű előadása előtt a „Szózat száz éves” címmel ünnepi beszédet mond Kiss János ny. leánygimnáziumi igazgató. Szavai Mogyoróssy Győző. A Szózatot éneklő a Budai Dalárda.

Az előadásra hivatalos minden magyar testvérünk.

Belépőjegyek: 2, 3, 4 pengő.

Az Ipartestület rendező bizottsága.

RÁDIÓ

HETFO, AUGUSZTUS 30. Budapest I.

6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat
6.25 Ebresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene.
11.15 Fayl Erzsébet énekel.
11.40 Bereznay Imre előadása.
12.10 Országos Postászenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Radics Gábor jazzegyüttese.
15.00 Melles Béla zenekar.
15.30 Kerékgyártó János előadása.
17.00 Hosszú ének.
17.30 Táncoljunk, nevéssünk.
18.30 Nagy Lajos elbeszélése.
19.00 A világot járt Rivels-gyermekek muzsikálnak.
19.25 A Nemzeti Színház vendégjátéka Balafonfűre.
21.20 Károlyi Gyula zongorázik.
22.10 Kőczé Antal cigányzenekara.
22.50 Operatrézfetek.

Budapest II.

16.15 A rádiózenekar műsorából.
17.00 Hevesy táncegyüttes.
17.55 Sági István elbeszélése.
19.45 Weidinger Ede szalonzenekara.

KEDD, AUGUSZTUS 31. Budapest I.

6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat
6.25 Ebresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 Operatrézfetek.
11.15 Hinczy László szalonzenekara.
11.40 Diavetüdoztetés.
12.10 Budapesti Honvéd Őrszázlój zenekara.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Szórakoztató zene.
15.00 Vidák József cigányzenekara.
15.45 Gyermekdelután.
17.00 Dr. Katona Puszta Sándor előadása.
17.25 Rég volt, szép volt...
18.25 Boldog Margit szenttéavatása. Nyisztor Zoltán dr. pápai kamarás előadása.
19.00 A Székesfővárosi Zenekar évadzáró hangversenye.
21.05 Tóth László elbeszélése.
21.25 Perlis Pali cigányzenekara.
21.40 Horváth Jenő táncegyüttese.
23.00 Finn muzsika.

Budapest II.

16.15 Gézy Barnabás zenekara.
17.00 Ruzsin hallgatóinknak.
17.30 A Kassai Szalonzenekar.
17.40 Péchy-Horváth Rezső előadása.
18.25 Lenhardt Honka operettalokat énekel.
19.30 Könyvü zene — könnyű percek.

SZERDA, SZEPTEMBER 1. Budapest I.

6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 A rádiózenekar műsorából.
11.15 Szegedi Sándor hegedül.
11.40 Dr. Müller József előadása.
12.10 Rendőrszenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
15.00 Táncezene.
15.40 Reminczy Károly felolvasása.
16.00 Timkó Margit magyar nótákat zongorázik.
17.00 Márkus László csevegése.
17.15 Magyar-német művészesere.
17.45 Közvetítés a Gyilkos-tótol.
18.00 Honvédműsor.
19.00 Édes anyanyelvünk.
21.25 Zsamboki Miklós gondonkázik.
22.10 Csorba Gyula cigányzenekara.
22.50 Esti muzsika.

Budapest II.

16.15 Újvidéki vonósnégyes.
17.00 Szlovák hallgatóinknak.
17.55 Régi szép magyar versek.

CSÜTÖRTÖK, SZEPTEMBER 2. Budapest I.

6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene.
11.15 Weidinger Ede szalonzenekara.
11.40 Sztrokayné Mándy Teréz felolvasása.
12.10 Budapesti honvéd őrszázlój zenekara.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Folyamerők fuvózenekara.
15.00 Magyar nóták.
15.30 Batka István előadása.
17.00 A rádió hangversenydobogóján.
18.25 Hinczy László tánczenekara.
19.00 Vig özvegy a Margitszigeti Szinpadról.
21.15 Rácz Valj csevegése.
22.10 Melles Béla zenekar.

Budapest II.

16.15 Filmdalok.
17.00 Ruzsin hallgatóinknak.
18.25 A hangulatzenekar játszik.

PÉNTEK, SZEPTEMBER 3. Budapest I.

6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 Székesfővárosi Tűzoltózenekar.
11.15 Fülöp Márta zongorázik.
11.40 Nyáry Andor felolvasása.
12.10 Rendőrszenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
15.05 Orlay tánczenekar.
15.55 Nagy magyar életek.
17.00 Drégelyi Vilmos előadása.
17.10 Rendőrszenekar.
18.25 Táncezene.
19.00 Rigoletto. Dalmü.
21.05 Hankiss János előadása.
21.25 Esti dallamok.
22.10 Roosz Emil szalonegyüttese.
22.50 Magyar nóták.

Budapest II.

16.15 Bella hárfagyüttes.
17.00 Faragó Kolya zongorázik.

SZOMBAT, SZEPTEMBER 4. Budapest I.

6.00 Úzen az otthon. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
6.25 Ebresztő. Torna.
6.45 Reggeli zene.
7.00 Hírek.
10.15 Folyamerők szalonzenekara.
11.40 Ince Gábor dr. előadása.
12.10 Postászenekar.
13.30 Honvédeink üzennek. A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
14.00 Légierők fuvózenekara.
15.00 Szórakoztató zene.
15.30 Nyelvművelő előadás.
17.00 Se szó, se beszéd: muzsika.
18.00 Hangképek innen-onnan.
18.25 Alkonyati hangulat.
19.00 Ditrő Csib József zongorázik.
19.15 Vasary János csevegése.
19.30 Emlékeink a századforduló operettjeiből.
21.05 Hangképek a magyar-svéd uszó és vízilabdamerkőzészről.
22.10 Magyar nóták.
22.50 Filmdalok és táncszámok.

Budapest II.

16.15 Magyar nóták.
17.25 Bácskai Árpád előadása.
17.40 Nagy Mária és Bálint Zoltán magyar nótákat énekel.

VASARNAP, SZEPTEMBER 5. Budapest I.

7.30 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
8.15 Hírek.
8.30 Őszinte beszéd.
9.00 Unitárius istentisztelet. Igét hirdet Szent-Iványi Sándor.
10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a ferencrendiek belvárosi templomából. A szentbeszédet Péter Burpa Kelemen dr. O. F. M. mondja.

11.15 Evangélikus istentisztelet. Igét hirdet Vargha Sándor.
12.15 Levente műsor.
12.55 Rádiózenekar.
13.45 Hírek.
14.00 Művészlemez.
15.00 A földművelésügyi miniszterium rádióelőadássorozata.
15.45 Német és olasz tánczene.
17.15 A Hungária Park tarka műsorának közvetítése.
18.35 Porcsalmy János előadása.
19.00 Weeklend Siófokon.

19.35 Szervaszky Péter hegedül.
19.55 Balatoni Képeslapok.
20.05 Filmszalagról perreg a Magyar Kivánsághangverseny.
21.40 Hírek.
22.25 Ki mi j szeret?

Budapest II.

9.00 Hanglemezek.
12.55 Kamaragyüttes.
17.20 A Magyarországi Könyvkötőmunkások dalárdája.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Papírdolgozó gépeket vennék

Ajánlatokat »Kifogástalan« jellegre **Tenzer** hirdetőbe Budapest IV. Szervita-tér 8.

Barokk stílusú ebédlő, íróasztal, háromas előszoba szekrény, 4 m. Aszmuyster szőnyeg eladó. Cim a kiadóban. 586

Borok eladók. Megtekinthetők déli-előtti órákban. Váradszöllős, plébánia. 604

A nagyvárad Vendéglátó Iparosok szódaviz gyára keresnek megvételre. Ajánlatokat a titkári hivatalba érik. Nagyvárad, Szent László-tér 4 szám Sas-palota. 613

Moslék eladó. Mátyás Étterem. Szilágyi-Dezso-u. 5. 605

Zsákvarrógépet, használt, jókarban lévő megvételre keres a Vegyi-és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál-u. 2-6 sz. Telefon 12-31. 620

Diófurniros modern szekrényt, há-
lőszoba, megvételre keresek. Cim a ki-
adóban. 619

Egy darab kétfogatu tábláskocsi, egy darab kézikocsi eladó. Papp Kovácsnál Szeptember 6-utca 2. szám. 618

Állást nyec

LAPKIHORDÓT keresünk, gyakor-
lottak előnyben. Jelentkezés a kiadóhi-
vatalban.

Kocsigazdát keres Dreher-Haggen-
macher Nagyvárad Sörgyár azonnali
belépésre. Jelentkezni lehet a váradszöllősi telepen déljött 10-12 óra kö-
zött. 593

Keresztény perfekt gép- és gyorsíró-
nót állandó alkalmaztatásra keres dr
Dobay Kálmán ügyvéd irodája. Szan-
iszló-utca 4. szám. Lehet kezdő is. 609

Gobelin és mozaik festők állandó
munkára felvételnek. Szabadság-utca
10. ajtószám 9. 612

Tanulóleányt jó családból felvesz
Hedrich szalon, Rákóczi-ut 21. 608

Munkásleányokat felvesz Biró cukor-
kaüzem, Nagy Sándor-u. 4. 616

Állást keres

Kereskedelmi érettségét végzett üz-
harcos 47 éves, irodai munkában, köny-
velésben, munkabér elszámolásban jár-
tas. állást keres 15-ére. Cim a kiadóba.
614

Külviléle

Pertőtlenítést, poloska mcly és min-
dennemű fergek irtását 38 évj gyakor-
lattal vállalja Varga. Dankó Pista-utca
6. Telefon 27-56. 313

Paragázzal poloskát, molyt, petét
mindenből felelősséggel irtja. Csutorás-
Szilágyi-ut 7. Telefon 14-21. 664

Kölcsön 5 éves, 5 és fél százalékos
költségmentesen „Hitelszövetkezettől”.
Bethlen István-u. 6. kapható. 603

Kaveházakban és **csorgókabakban** is
Magyar Lapok at.

Keresem Beniczki (Kállai) Ernő volt
pénzügyi tisztviselő, bukaresti mene-
kült tartózkodási helyét. Aki tud róla,
értesitse özv. Mitykó Lajosné, Buda-
pest XIV. Szugló-u. 86. I. em. 610

Könyvelést, üzleti könyveinek felfek-
tetését, vezetését, felülvizsgálását,
ügyvitel szervezést és felülvizsgálást
szakszerűen és lelkiismeretesen intézi
Tóth Gizella könyvelési irodája, Csen-
geri-utca 8. Telefon hívószám 29-26.
528

Keresek bérbe 50-100 hold birtokot
lakással, felszereléssel vagy anélkül.
Cim: „víz-erdő” jellegre. 623

Oktatás

Középiskolai tanulókat előkészíték,
gyakorlattal. Szaroveszky-u. 42. Érte-
kezni 2-4 között. 617

Gimnázistákat nagy gyakorlattal
rendelkező középiskolai tanár szeptem-
ber és október hónapokban a követke-
ző iskolaévre felelősséggel előkészíti.
Cim a kiadóhivatalban. 615

Ingatlan

Eladó több beköltözhető magánház,
bérház és üzletház, telkek, szőlők. Pa-
táyné, Szigligeti-u. 12. 493

Három kis hold erdő eladó. Cim a
kiadóban. 585

12 holdas tanyabirtok Kőrmösd
pusztán 24.000 pengő. **Jelinek** ingatlan-
iroda, Teleki-ut. 2. 624

Magyar utca 20, új kétszobás bekö-
ltözhető magánház eladó. Megtekin-
hető 11-1 és 5-6 között **Jelinek** in-
gatlaniroda, Teleki-u. 2. 624

Magánházak, bérházak nagy számban
eladók. **Fényképek** irodámban meg-
tekinthetők. **Jelinek**, Telki-u. 2. 624
Kölcsönök betáblázásra több évre kaj-
hatók. **Jelinek** ingatlaniroda, Teleki-
u. 2. 624

Telek (szőlővel, gyümölcsösrel) Ju-
hász Gyula-utcaiban eladó. **Jelinek** in-
gatlaniroda, Teleki-u. 2. 624

Lakás

Keresek 2 szobás, konyhás lakást a
nagyállomás közelében. Cimeket a ki-
adóba kérek. Ügynököt díjazok. 666

Butorozott szoba központban kiadó.
külön előszobával, főbejárattal szépen
berendezve, fürdőszobával. Cim a ki-
adóhivatalban. 621

Különbejáratu utcai butorozott szo-
bát keresek, fürdőszoba használatlalt a
központban. Cim a kiadóban. 622

Elveszett

Felkérem az i. t. kereskedőket, hogy
ha Honfi Jenő nevű kenyérjeggyel
meg vásárolni valakit, ne szolgálja-
nak ki rá és értesítsenek a „Magyar
Lapok” kiadóhivatalában. A jegy be-
szolgáltatója 10 pengő jutalmat kap.

KIADOTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Felsős kiadó.
Dr. Paál Árpád **Dr. Scheffler Ferenc**
a Szent László-nyomda RT
igazgatója

**Készült a Szent László-nyomda t. t.
kőrtorgőgőpén Nagyvárad Szilágyi
Dezso-utca 5. szám.**